REVISTA

SOCIETĂŢII ISTORICO-ARHEOLOGICE BISERICEŞTI

DIN CHIŞINĂU

VOULMUL XIX

CHIŞINĂU
Tipografia Eparhială—„Cartea Românească“
1929.

1929

VOL. XIX

REVISTA

SOCIETĂŢII ISTORICO-ARHEOLOGICE BISERICEŞTI

DIN CHIŞINAU

VOULMUL XIX

Pag.

DOCUMENTE BASARABENE
1672—1858

Tipăriturile sporadice din preajma secolelor al XVIII şi XIX neputându-ne fixa patrimoniul cultural cu care a fost găsită partea Moldovei răpită la 1812, singur materialul documentar al vremii va fi în stare să ne redea în chip real starea culturală a pământului moldovenesc dintre Prut şi Nistru, care dela 1812 a trebuit să poarte numele de „Basarabia".

Ca şi foile de zestre, scrisorile şi răvaşele volumelor I—II din „Documentele basarabene" aceste testamente şi danii caută să evidenţieze acea stare culturală românească a poporului nostru dintre Prut şi Nistru, care i-a fost singurul reazăm şi pavază de apărare a fiinţii sale etnice, în lungul secol de străină stăpânire.

Când întregul material documentar cules va fi dat la lumină, se va vedea ce comòri sufleteşti ni-au lăsat vremurile trecute, comori ce zac necăutate, mai ales nefolosite.

L. T. Boga.

1672 iulie 22 I.

Adică eu Iancul Costin vel armaş fac ştire cu aciastă scrisoare ame cum eu fiind la boală, din voia lui Dumnezău, şi văzând că mi să apropii viiaţa de moarte, socotit-am dintru câti moşii mi s'au vinit din părţile despre fraţii miei, şi cumpărături din tot prilejul meu ce-am avut am dat şi am împărţit cui ci am socotit. Satul Zarojănie ce sânt la ţinutul Hotinului dat-am surorii meli Marghitei şi nepotului mieu de frate lui Neculai ficioru lui Miron vornicul, şi am mai dat un plug de boi, şi şasă vaci cu viţăi, şi o sută de oi, şi doă zăci şi trii rămători, şi alte pohăjii a casăei toati să fii a acie la Zărojăni ci pre soru me Marghita să o aşăzi dumnialui vornicul la satu Zărojăni să mă grijască până să vor plini anii, iar după moarte surorii meli Marghitei, toate câte scriu mai sus, să fii a lui Neculai feciorul lui Miron vornicul. Şi am mai dat iarăş frăţăne meu lui Velicico spatariul apatra parte de sat din Mihalcău, ce este la ţinutu Hotinului, din giumătăţi de sat ce ţinem eu giumătate. Şi iarăş am mai dat o apatra parte dintr 'acestaş sat Mihălcăuţii o apatra parte lui Costin nepotului mieu feciorul Todoscăi a surorime giupăneasa lui Gavriliţă marele spatar. Şi iarăş am mai dat nepotului mieu lui Costin ficiorul surorii mele a Sărbăcăi giupăneasa Neniului pârcălabul de Hotin, satul Stimna, cari sat l-am cumpărat cu trii sute de lei, şi cu vitili dila Iaşi să fii a lui şi cu acesti vii. Şi am dat fratilui mieu lui Vasili o parte din Bosancini cari parti o au pus fratimeu Vasili la mine pentru o sută de lei zălog, aciastă zălogitură iarăş am dat frăţine mieu lui Vasilachi şi i-am mai dat dulama me cea verde de tabiu cu ape şi contăşul cel albu, iar blană să-şi cumperi pre ace o sută de lei ci au fost zălogită Boemcicul şi să i-să mai dei un cal de cei hrăniţi şi cu şăoa me ce lată, şi rafturili

meli celi ci umblu la curte cu dânseli celi verzi. Iar frăţine meu lui Potumir să-i fie ertaţi acei bani ce i-au oprit Gonţa pentru dânsul, şi să i-să mai de doi cai. Aceste am socotit din zilijul meu şi am făcut acest testamentu ca după moarte me nimi să nu să ispitiască a strica împărţala ci am făcut eu de bună voia me, iar cini s'ar ispiti să strice tocmeala şi testamentul acesta ci am făcut eu, hie din fraţii miei sau din surorili meli, sau din nepoţii miei de frate sau de soră, sau ciniva din toată sămințăia me, aciala să fii triclăt şi proclit de trii sute opt spră zăce oteţi ci au fost la Nichiie şi de domnul Dumnezău şi precurata fecioară Mariia maica domnului nostru cerescu şi de patru ivanghelişti, şi doisprăzăci apostoli, şi de toţi mucenicii şi prepodobnicii câţi scrişi pi an şi sufletul aceluia să fii cu procletul Ariia la un loc, să fie neertat şi de vieţuitorii lumii aceştia şi pentru credinţă cum am putut am iscălit.

Iancul Costin vel armaş

(Copie) Iaş let 7180 iuli 22 (1672)

1679 avgust 8 II.

Eu Toader Jora biv vel sulger adiverez cu acest zapis al mieu pentru giumătati de sat den Rujavinţăi ot ţinutu Hotinului ce să hotărăşte cu Pribicăuţii şi de altă parti să hotărăşte cu Nistru, aciastă giumătati de sat am dat-o danii de a me bună voi dumisali spatarului Dumitraş Cuza, având mai multă facire de bine de cât de la toati rudili ci-am avut. Deci alti rudi la aciastă danii ame nici unili triabă să naibă, iar alti ocini ce mai sânt ameli le vor împărţă frăţeşti. Deci aciastă giumătate de satu am dat-o cu sălişti şi cu mori şi păduri şi câmpu, din apă şi din tot locul cu tot vinitul ei, iar giumătati de sat iasti alde Mohorăţăştilor. Deci cine s'a ispiti a strica din rudile ameli aciastă danii ca să intri şi ei să fie neiertaţi de domnul nostru Isus Hristos în veci amin. Şi s'au mai întâmplat şi alţi fraţi a lui şi nepoţi al mii cari toţi au iscălit, cum şi eu pentru mari credinţă am iscal.

Toader Jora biv vel sulger am dat
Vasili Vartic postelnic
Antimie a lui Barnovschi spatar am pus pecete (L. P.)

Velet 7187 avgust 8 (1679)

III.

1701 mart 20 **Diiată**

Adică eu stolnicul Gavril Brăescu scriu și mărturisăsc cu aciastă a mea adevărată diiată pentru moșie ce am împreună cu soțul meu Soltana acum până sintem noi vii, am socotit și am înpărțit ca după moarte noastră să știi feciorii noștri, cari unde vor ține moșii și fiiște cărue unde i-s'au vinit parte după cum mai gios întru aciastă diiată anoastră așă să ție, și pentru comândul nostru, încă ne-am oprit partea de moșie precum am socotit care am scris mai gios.

Deci, care din ficiorii mei va trăi cu noi la viiața noastră, și la moarte noastră ne va griji, și ne va comânda pe mine și cu soțul mieu, acela ficior va lua aciastă parte di moșie ce-i esti poprită pentru comândul nostru, iar feciorii să aibă a-și țăne acesti moșii pricum am socotit eu și le-am împărțit, căci eu am socotit cum am știut mai drept, și le-am făcut părți tot într'un chip de bune, iar cărue ficior am socotit că ii partea mai slabă, i-am dat mai mult dintr'alte moșii, pentru să fie a tuturor părțile într'un chip de bune.

Iar carele din feciori nu s'ar ține de aciastă ame diiată și înpărțală ce am înpărțit, să fie streclet și proclet și afurisit de trei sute opt spră zăci sfinți părinți și neiertat de Domnul Hristos și de mine. Aciastă diiată am dat la mâna fiului meu Ilie, și l-am pus supt acest blestem ce scrie mai sus, ca să nu o tăgăduiască nici odată despre cielanți frați nici cielanți frați să nu o iei dela dânsul.

Iar care ar lua-o și ar tăgădui-o unul despre altul să fie supt acest blestem ce scrie mai sus și am iscălit, la înpărțălile tuturor ficiorilor mei, și pentru un vecin al meu Bole bucătariul, care de să va ține după moarte mea, să fie ertat și el și feciorii lui, și să fie slobod. Aciasta mărturisăsc și mai gios am scris părțile de moșie a ficiorilor, care unde vor ține și am iscălit

Gavril Brăescu stolnic

7209 mart 20 (1701)

Parte noastră de comând

Giumătate sat Brăeștii ot Hârlău cu vecini, părțile ce am în Hrișcani, tij Hârlău și am iscălit

Parte lui Ilie

Giumătate sat Cârsteştii ce sint de cumpărătură şi de moşii ot ţinutul Hârlăului cu doi oameni anume Ştefan Şărban Strătulat, ficiorul lui Maxim din Săucinită şi cu ficiorii lui, şi am iscălit 1 fălcie vie la Băiceni

un ţigan anume Anton sin Cozma cu ficiorii lui.

Parte Mogâldii

Giumătate sat di Lămăşăni ot Hotin parte de cumpărătură şi danie ce sa alege din Ichimeni ot Dorohoi, o falce vie la dialul comisului, un ţigan anume Ivan sin Gheţul nepot lui Cojujcă şi am iscălit.

Parte Saftii

Giumătate sat de Babinii cu vecini ot Hotin i parte Şcelicăi Tantăl din Ivancăuţi ot Hotin, o falce vie ot dealul comisului, un ţigan sin Pânte Vârlan ţigan.

Iar pentru o diiată ce am făcut fetii meli mai întâi pe Ciabrău, apoi mai pe urmă agiungându-mă pe mine o nevoe am vândut Ciabrăul pentru Tăntu, căci pe dânsa am înzăstrat-o cu alte zăstre mai bune, iar acum dintraceste moşii ce au mai rămas am făcut şi ei parte, ca şi celora lanţi ficiori, iar acea diiată ce am fost făcut-o pe acest sat Ciabrău să nu să ţie în samă şi am iscălit.

Ion Gore, Costantin Gore, Gheorghi Gore.

Acest izvod s'au luat dipe un suret ce esti la noi care noi l-am scris depe înpărţala ce am găsit la bade Dumitraşcu Brăescu întru care a iscălit bade Dumitraşcu şi Enache Codrescul au scris, în care esti şi iscălit.

Parte lui Solomon

Giumătate sat de Trăisteni ot ţănutu Hotinului cu doi vecini, anume Toader sin Ciohudariul şi cu ficiorul lui Hrean păcurariul, şi parte de cumpăratură di Avrămeni ce să va alegi ot Dorohoi parte de Cătămăreşti, tij ce să va alege ot Hârlău, cumpărătură, dela Toader cumnatul meu la Stoiceşti, un ţigan ficiorul lui Cojăjcă ţiganu Grigore i o falce vie la Naslău şi am iscălit

Parte lui Vasile

Giumătate sat de Mlinăuţii cu vecini ot Hotin, o falce vie în Naslău, un ţigan şi am iscălit.

Parte lui Chiriac

Giumătate sat de Sanciniţi cu vecini ot Hârlău parte de cumpărătură dela Adăsăuţi ot Dorohoi ce să va alege, o falce vie în dealul comisului ot Cotnari, un ţigan Cozma şi am iscălit.

Parte Catrinii

Giumătate sat Sanciniţi cu vicini ot Hârlău, o falce vie ot Băiceni, un ţigan anume Neculai cu ficiorii lui şi am iscălit.

IV.

1706 iuni 18

Adică eu Gheorghe săn Ursul Popescu de tărgu de Orheiu scriu şi mărturisescu cu acestu adivăratu zapis al meu la mâna preutului Costandin de tărgu de Orheiu pentru un pomăt ce este la drumul Teleşeului care au fostu danie moşu meu lui Istratie ci-au fostu preut domnescu la biserica domniască la târgu la Orheiu şi părintele meu Ursul, dumnezău să-l erte, l-au dat danii preutului Costantin pentru sufletul părintelui său lui Istratie, şi ne apucând să-i facă zapis tată meu, tănplându-să săvârşenie, eu încăş văzându că i-au dat părintele meu Ursul acel pomăt l-am dat şi eu cu toată voe me de nainte dumisali Enachi Ranit paharnic părcălab de Orhei şi de nainte potropopii lui Samoilă şi de nainte lui Vasil ficiorul lui Lazar din Sălişti şi de nainte lui Costantin săn Gavrilă şi denainte lui Vlas zet Malcoci şi denainte a multor oamini buni ce s'au mai tămplat să fie dreaptă danie părintelui Costantin acel pomăt să hie pentru sufletul moşu meu şi a tătâne meu, şi i-am făcut acestu zapis să hie de mare credinţă sfinţii sali şi pentru credinţă am şi iscălit să să ştie.

In Orhei vlet 7214 iuni 18 (1706)

Gheorghi Popescu

Potropopul Samoil iscal
Enachi păharnic părcălab de Orheiu martor
Az Vasilie iscal
Vlas zet Malcoci
Costantin sin Gavril
Şi eu Ion Ciohodaru am scris acestu zapis.

V.

1710 fevruar 18

Adecă eu Gavrili de Lucaceanca scriu și mărturisescu cu acestu adevărat zapis al mieu la măna molitvii sali preutului Ion ficior preutului Costantin ot Orhei precum i-am dat danie molitvii sali niște pomi meri și cu niște perji di la dial di unde au fost casa preutului să începi pomeții păn în niște meri a lui Andrei a Buzoi, carile esti dat de bună voea mea de nimi silit nici asoprit, ce de bună voea mea am dat molitvii sale și preutesii molitvii sale Catrini și copiilor dumilor sale, carele acestu zapis s'au făcut denainte a mulți oamini carili sănt iscaliți mai gios. Și pentru mai mare credință nem și iscălit ca să să crează.

U leat 7218 fevruar 18 (1710)

Gavrili am dat dania
Miron Donici biv jic. iscal
Az Leontie monah iscal
Diaconul Vasili
Eu Costantin dascal am fost față
Gligoraș săn Buzu am scris zapisu.

1732 mart 4.

VI.

Diiată făcută la mâna năpoților noștri a lui Gligoraș săn popa Lupul și lui Pătrașcu Cărăiman, precum să să știi pi undi avem moșii de pe moșii noștri anume să să știi, avem la Cobusca cu Ștefan Tulburi, deosăbit mai înștiințăze pentru o parte de moșii ce ește din Botăzăști la un bătrăn cu Țiga în doao cu Gligorescul tot la o parte.

Deosăbit mai înștiințăze pentru o parte de săliște anume Carabășenii ce este jumătate de bătrîn din bătrânul lui Bălan. Deosăbit mai înștiințăze pentru o parte de Cojoșna, jumătate de bătrân din bătrânul Gligorescului.

Deosăbit mai înștiințăze pentru o parte din Țigănești ce este la un bătrân cu Neculai Erhană.

Deosăbit măi înștiințăze pentru o parte a lui Bălan di Cărăbășeni ce este la Cubâlca.

Deosăbit mai înștiințăz pentru o parte din Chei ci esti la un bătrân cu Crabu din bătrânul Focșa.

Deosăbit mai înștiințăză pentru o parte din Drăgușăni, din Voinova de pi Bălan în doao cu Suli parte de sus.
Deosăbit mai înștiințăm pentru o parte din Pohoiu dipi Albul ce esti la un bătrân Curniceștii tot la o parte și în Pohoiu sânt trii bătrâni, unul Albul, unul Țircă și unul Nicoară . . . . . [1]) să meargă la partea lui și cine a fi din Nicoară să-și margă la parte lui.

Deosăbit mai înștiințăm pentru o parte a lui Bălan de pe . . . [1]) să ia de pe trele înșirate parte a lui Bălan. Și am făcut aiastă diată cu limba dimoarte nepoților miei și s'au întâmplat și alți oamini buni și streini și s'au iscălit, pentru mai adivărată credință nem pusu numeli și degete ca să fie nepoților de îndreptare să știi unde șor căuta părțile.

Leat 7240 mart 4 (1732). Eu Neculai săn Ghelar adevărescu.

Eu vornicu Toader om strein am fost față
Eu Costandin am fost om strein
Eu Tănasă Movilă am fost față
Eu Irimia Vasăli am fost față
Și am scris eu dascalul Iacob cu zăsa lui Ghelan.

1740 mart 11. VII.

Adică eu Vasile Gașpar protopop ot Orheiu de nime asuprit nici nivoit ce de a me bună voia me m'am îndurat și am dat daniie dumisali părcălabului Manol Pojar draptă ocină și moșiia parte me din Poiană ce să chiamă Poiana Săvușcăi, ca să fiie moșiia dumisali și cuconilor dumisali și la acestu zapis s'au tâmplat mulți oameni buni care s'au și iscălit. Și eu preutul Gașpar am scris zapisul. Anii trecuți înbla vlt 7248 mart 11 (1740),

Vasili Gașpar protopop ot Orheiu
Erei Ghiorghie, erei Costandin m'am tâmplat, Irimia Mărtag, Andrei Grecul ot Orheiu.

1751 mai 27. VIII.

Adică eu Vasile Macri biv vel medelnicer dinpreună cu femeia me Tofana și cu fiiul mieu Costandin și fiicele mele Safta și Catrina făcut am zapisul nostru la sfânta mitropolie din Iași pre-

1) Loc rupt în original.

cum de bună voia noastră am dat danie jumătate de sat de Criuleni la ţinutul Orheiului, care acia jumătate de sat iaste la malul Nistrului cu pomânt, cu pod în apa Nistrului, care treci de Uneţcani la Dubăsari, care acel pod iaste vechi al nostru, iar nu a altor răzeşi cu sednice de prinsu peşti şi moron, cu câmpu de coasă şi de arat şi cu locuri de prisici cu tot vinitul din tot locul. Iar sfânta mitropoiie să aibă a ni faci câti un sărindari în tot anul pentru pomenire părinţilor şi a noastră din venitul moşii şi să ni pui la pomelnic. Iar care din neamul nostru sau din fii noştri s'ar ispiti să strice aciastă adevărată danie să fie ne ertat de Dumnezeu. Şi pentru adivărată credinţa ne-am iscălit.

U Iaşi vlet 7259 mai 27 (1751).

Vasile Macri med.

Tofana Costandi Macri.

1765 ghenar 9. IX.

Adică eu Zmăranda Racoviţoai giupâniasa răpousatului Neculai Racoviţa ci-au fost vel medelnicer, dat-am acest adevărat şi încredinţat zapis al meu la mâna sfinţii sali părintelui Dionichie egumenu dela sfânta mănăstire Căpriana ot Lăpuşna precum să să ştie că un Roman ţiganu mănăstirei Căprienii ţiind o ţigancă ame anumi Tudora au făcut cât au trăit amândoi numai un copil anumi Vasili, şi fiind giumătati de copil a mănăstirii depe tată său şi giumătati al meu dipe măsa i-am dăruit mănăstirii ace giumătate ame şi au rămas a mănăstirei tot acel Vasile ficiorul lui Roman şi a Tudorii. Şi fiindcă de buna voe me l-am dat danie parte me să fie drept rob şi ţigan mănăstiresc şi nimene din niamul meu nici odată să nu aibă a răspundi asupra acestui Vasile ţiganu fiind al meu pe giumătati şi părinţii călugări să aibă a mă pomeni pe mine şi pe soţul meu ce suntem mai sus arătaţi. Şi pentru mai adivărată credinţa am iscălit cu mâna me.

let 1765 ghenar 9.

Zmaranda Racoviţă

Şi s'au scris de Toader diiac za divan.

1768 săptemvre 7. X.

Dat-am scrisoarea noastră ginirului nostru Vasăli Carpu și fiicii noastri Ilinca, pricum să să știi ci li am dat partea dumilor sali din moșii și din țigani, anume să să știi părțili din Pășcani ci s'ar alege ci esti la țănutu Orheiului pi Ichil din gios di Lohănești și Epurenii și țigani anumi Pashile Cucu cel bătrân și Andrei ficior lui Pashile și alt copil mai mic, iar a lui Pashile, cari esti cu tată său Pashile la Calmășoai, și Postică fecior lui Ștefan, cari au ținut pi Ilina țăg. fata lui Leonti, și Maftei fecior lui Leonti cu copii lui, cari acești țigani și moșii îmi sănt dila părinții mei Darii Donici vel logofăt, și li am dat să li fii dumnealor dreaptă ocină și moșie, iar oricari din niamul mieu s'ar scula și ar strica aciastă danie să fie blăstămat di Dumnezău și di mini ni ertat. Și după săvârșirea noastră ci a mai rămâni or înpărți toți frații frățăști. Și pentru ca să să criază am iscălit.

1768 săptemvre 7.

Ion Donici biv vel pitar
Neculai Rusul

Și eu am scris cu zăsa dumisali pit. Ioan Donici, Vasile păh.

1774 april 12 XI.

Intru numili tatălui și a fiiului și a pri sfântului duh amin.

Ieu care mai gios sânt iscălit însuș cu mâna me aducându-mi aminte di frică, de dreptati și de strașnică giudicată a lui Dumnezău, cilui diapururea proslăvit întru pri sfântă troiță întru o ființă, cum și di cuvintili psalmistului și împăratului David zicând ieu sânt praf și cenuși, văzându-mă acum la vreme bătrănițălor și mai asupra morții di multă slabăciuni întru cari acum mă aflu, și ca să nu rămâe suflitul mieu însărcinat di păcat di vrio nidriptati ticăloșii aceștii lumi făcutam adivărată scrisoari me aciasta diiată la mâna priiubitului mieu soț de cununie si după lege anumi dumisali Tirizii din niamul dumnialor Dzivanschi fiica d-lui răpăosatulul Anton Dzivanschi, cu cari mi-am pitricut viața mai bini di trii zăci ani întru firiciri lumii, și întru toati cinste eram păstrat dispri dumniaei după cuviință, cu cari când m'am însurat am luat și zestri șasă mii di zolotii bani gata ci deosăbit zestri fel de fel di lucruri prit di doă mii di zolotii lisăști, cari toati acistea după tâmplari vremii

în străinătati fiind în ţara Lişască (din pricina slujbii cei drepţi al curţii Rosii ci-au făcut părinţii miei) s'au prăpădit şi aceli zestri a soţului mieu, şi ieu cu nimică din strămoşăşti şi părinţăşti moşii ci li am în ţara Moldovii agiutorat n'am fost pănă în zăoa de astăzi, ci li-au stăpânit alţii, cii mai mulţi carii triabă la dânsăle n'au avut nu numai moşiile ci şi robi ţiganii miei. Drept acie dau danie şi diată numitului mieu soţ Thirizii Hăjdioi pi cari o las îngrăoiată di pruncu ca să fie disăvărşătă stăpănitoari cu tot vinitul pi moşiili meli şi pe ţigani ci-mi sânt di pi strămoşi şi părinţii mei aici în ţănutul Hotinului, cum şi într'alti ţănuturi în Moldova, pără a trăi dumna ei în toată viaţa sa fără di nici o zaticniri despre nimeni, iar după moarte dumisali să stăpăniască fii miei şi cari niam îmi va fi mai di aproapi în afară de o danie ci-am făcut la un prietin cu diosăbită scrisoari ce m'au agiutorat la greul mieu cu slujbă ca de priinţă şi fiiască, iar nu că doară Nicolai Calmăţelu mazăl ot Suciava, cari au lucrat hiclişug asupra me. Şi la aciastă danie şi diiată ci-am făcut-o pără încă fiind în sămţătoari minţi, di a me voie cini a fi pricinuitor di zăticniri danii şi dieţii acesteia să nu fiie ertaţi de Dumnăzău şi de pricurata ficioara Maria maica lui Dumnezău şi de toţi sfinţi şi ugodnici dumnăzăeşti pentru credinţa însuş m'am iscălit cu slovă liişască, poftind şi pi d-lui pisariul al cităţii Hotinului Andrei Daşchevici să mă iscăliască şi moldovinişti.

Leat 1774 april 12

Poftind şi pi alti obrază di cinsti di s'au iscălit într'aciastă diiată

Ghiorghie Hăjdău fiul lui Vasili Hăjdău i nipot lui Gheorghie Hăjdău

Я іереи Даниилъ Пачковски сповѣдникъ пана Георгія Тъждева и сакраментъ стии принялъ. După rugăminte d-sali giupănului Gheorghii Hăjdău fiu lui Vasile Hăjdău i nepot lui Gheorghie Hăjdeu aflându-mă comendant în cetate Hotinului pentru mai bună credinţă iscălindu-mă însuşi cu mâna mea marturisesc бригадиръ Хотинскои комендантъ и кавалеръ Андреи Андреевъ сынъ Пситликинъ

Şi eu aflându-mă la aciastă rugăminte a numitului de mai sus Gheorghe Hăjdău mărturisesc

Капитанъ Ѳеодоръ Ивановъ сынъ Гренеръ

XII.

1781 fevruar **Diiată**

Viind înainte noastră însuşi Balaşa fiica stolnic. Toader Carp cu diiata aciasta, care ni-au arătat că au făcut-o cu însuşi voia şi alegere sa, care diiată văzându-să şi di către noi că esti făcută cu cale şi după pravilă, o întărim cu anoastră iscălitură.

Gavriil mitropolit Moldavii

1781 fevruar

Eu ce mai de gios însumi cu mâna me iscălită Balaşa fiica răposatului Toader Carp stolnic, adiverez cu aciastă adivărată şi încredinţată ame diiată, că din vrere lui Dumnezău trăind în lume, viiaţa me s'au petrecut cu doă căsătorii, întăi m'au măritat părinţii miei după Vasăli Scărlet sardariul şi zăstre mi s'au dat cu izvod dila părinţi doă moşii întregi, anume Ţibireuca la ţinutu Orheiului şi Căldăruşa la ţinutu Eşului, însă moşie Căldăruşa mi să didesă pintru stupi şi pintru oi şi pintru iapi, apoi aciastă numită moşie la urmă mi au luat-o maica me şi au vândut-o lui Osman neguţitoriul pentru cheltuiala ce au făcut cu nunta me şi eu am rămas numai cu moşie Ţibereuca, şi mi-au mai dat la izvod părinţii zăstre zăci sălaşă ţăgani din care am luat numai un ţăgan anume Neagul iar di cielanţi am rămas păgubaşă, când la urmă că nu sânt că au figit, şi şasă părechi cuţite de argint din cari am luat numai o lingură, şi şasă ineli di aur cu petri din cari am luat numai un inel cu diamant, iar de cinci ineli am rămas păgubaşă, şi două părechi cercei una cu diamant şi una cu smaragd, şi zăce şiraguri di mărgăritar şi una strachină de dulceţi şi şase zarfuri de argint, şi două cruci una de diamant şi una de argint şi două solniţi de argint şi una icoană cu argint, zăci boi şi zăci vaci şi un rădvan cu şasă cai şi o stropitoari de argint, şi dintr'aceste zăstruri ci am luat de la părinţii miei, în vreme ce am trăit cu soţul meu cel dintâi de sus numit, fiind om nevoiaş, câteva lucruri şi odoară mi-au prăpădit căci un inel de aur cu diamant şi una părechi de cercei cu diamant şi una cruci de diamant, aceste trei odoară le-au vândut dumisali spat. Contandin Catargiu numai drept o sută lei cum şi rădvanul cu cai, şi boi şi vacile şi şasă zarfuri de argint, şi o cruci de argint cu

mărgăritar, osăbit de strai și alte mărunțișuri ce mi-au prăpădit, care s'au mai arătat anumi. Deci 12 ani ci am viețuit cu numitul soțul meu cel dintâi odraslă din trupu noastre nu ni-au rămas Și după răposare boeriului, rămăind văduvă și la vârsta tinereților fiind și vremile în potrivă, m'am căsătorit al doilea rând după dumnialui Ianachi Mavri biv vel pit. și trăgând eu la giudecată pe clironomii răpousatului boeriului mieu celui dintâi cerșind eu împlinire zăstrilor meli ce mi-au prăpădit din opt suflete de țigani de a răpousatului ce i-am găsât la casa Aniții Joroaii jicniceroaii cu învoială am luat numai patru, adică pe Nastasăe țăganca fata Căzacului cu trei copii anumi Ioniță, Paraschiva și Ioana, rămăind ca dintr'alți țăgani sau moșie ce s'ar mai găsâ la urmă de a răpousatului soțului meu să aibu a tragi spre împlinire zăstrilor meli cum arată scrisoare de învoială care este din let 1776 iuni, după cari scrisoari de învoială am mai tras la urmă și alte opt suflete de țăgani anumi pe Marie țăganca fata lui Ion țăganu văduvă cu 4 copii, Gheorghi și Toader și Ilie și Neculai, și pe alt țăgan Toader cu un copil anume Ipate, și o fată de țăgan anume Todosăe ce am măritat'o după Neagul țăganul meu ce l'am avut zăstre de la părinți, și așa am rămas eu numai cu aceste douăsprăzăci suflete de țăgan, pentru toată zăstre me ce mi-au prăpădit răpousatul, de la care nu puțină pagubă am suferit. Nici mi-au mai dat mâna ca să umblu să caut rămășățuri de a răpousatului moșii sau altele, spre împlinire zăstrii meli, cum și de niște vite ce au rămas a răpousatului de nici una nu m'am atins, că din boi și din vaci afară din căti au pierit de iarnă și din alte întâmplări fiind în vreme oștirii mai rămăind 14 vite cu mari cu mică, asămine și din iapi afară de câte au perit de rapăn vro cinci șase ce au rămas toate le-am dat la griji și sărindari și alte pomeni pentru sufletul răpousatului și la mini cu încredințare sufletului meu nimică n'au rămas. Acum dar după ce și cu acest de al doile boer și al meu soțu dumnialui pit Enachi am țănut casă alți 12 ani și din trupul meu nu mi-au dat Dumnezău roadă, și dumnialui pit. avându fii dumisali făcuți cu giupăneasă dumisali ce dintăi, cunoscut'am mai ales pe a dumisali fiică Anastasâe pe care eu de mică copilă am crescut-o cu osăbit ostinelile meli căci văzând cucernicie ei și râvna ei către mine ca însuși cătră o maică, eu care m'am încredințat că de-i va dărui Dumnezău viață și rân-

duială de căsătorie fire ei este plecată ca să urmezi cu toată osărdie pentru purtari de griji a me, atât cât voi fi cu zile la vreme bătrâneţilor a slăbiciunii şi a neputinţălor meli, căt şi după săvârşire me pentru a sufletului meu căzuta căutari, pentru aceasta eu cu mare dragoste şi cu dorire din inimă am priimit-o fiică de suflet, adevărată fiică, încă mai mult de cât una ce ar fi născută din trupul meu asupra cărie desăvărşit m'am încredinţat pe mine, pentru ace trebuincioasă a me căutare, care de la dânsa o aştept în viaţă şi după viaţă. Cum mai sus s'au arătat deosăbit iarăş socotind eu cum că şi viaţa me în lume aceasta pre de lungă nu va fi şi pentru ca nu cumva după săvărşire vieţii mele şi mutare me din lume aceasta să se întâmple a să faci rămăşiţurilor meli răpire şi răsipire fără de nici o rânduială, nici să rămâi pricini întru următorii mei şi sufletului meu uitare pentru unile ca aceste iată dar că eu acum încă în viaţă fiind şi în sănătate şi în toată minte întreagă aflându-mă, după datorie cea de obştii sângură dintru al meu drept curat cuget bini am voit şi toate ale meli mult puţăn ce am avut prin această a me driaptă şi încredinţată diiată, precum sfântul Dumnezău au luminat cugetul meu li-am rânduit şi li-am împărţit cum anumi în gios să arată. Adică satul Ţăbereuca ot Orhei cu tot hotarul şi o copilă de ţăgan anume Paraschiva fata Nastasâei văduvii ce am luat-o de la boeriul meu cel dintăi pentru zăstre ce mi-au prăpădit, aceste le dau danii fiicii meli de suflet Anastasâei după moarte me, atât numita moşie să o ţie şi să o stăpânească ea căt şi ţăganca cu tot rodul ei ce s'ar naşte dintrânsa ca să aibe în viaţa sa a mă pomeni şi următorii ei după dânsa; o părechi cercei di aur cu zmaragd şi zăci şiraguri de mărgăritari, aceste iarăşi le las fiicii meli de suflet Anastasâei, cu a cărora preţu să aibă fiica me a-mi face obicinuitele griji cele dela îngropare me şi pără la anul sărindari şi alte pomeni după izvodul ce-i voi lăsa mai la urmă, şi asupra ei să fie toată purtare de griji şi nimine să nu fie volnic a o supăra. O copilă de ţăgan ce am cumpărat-o eu cu drepţi banii mei anume Ghenie aceasta o dau danie soţului meu dumisali Ianachi Mavrichi biv vel pit. pentru pomenire me osăbit că dela dumnialui am cunoscut milă şi căutare la boali şi la neputinţăle meli. Aşijdere îi mai dau danii dumisali şi pe Nastasâe ţăganca văduvă ce s'au pomenit mai sus pentrucă acum s'a măritat după un ţăgan a dumisali pit. anumi

Gheorghie dar copii cu țăganu acesta pără acum n'au făcut, și pentru ca să nu să mai despartă sau să să impartă am dat'o dumisali danii, ne putând răsplăti eu binele și mila ce am avut de la dumnialui. Insă fiindcă această Nastasâe țăganca fata Cazacului au fost mai înnainte a surorii meli Anițâi și luând-o un țăgan a răpousatului boeriului meu celui dintâi anume Ștefan Scripcar au dat răpousatul altă țăgancă a sa surorii meli în locul aceștie anume pe Ioana sora lui Ștefan Scripcar și Nastasâe au rămas dreaptă a răpousatului cum arată scrisoare de învoială ci au făcut cu soră me, și fiind fără pricină am dat-o acmu dumisali pit. afară de 4 copii de țăgan feciorii Mariei țăgancii cei de sus numită ce i-am dat dumisale pit pentru cheltuială ce au făcut dumnialui în cătă vreme s'au giudecat cu clironomii răpousatului pentru zăstre me, și până i-am luat pe țăgan la mână după osăbită scrisoare ce i-am făcut pe acești 4 copii de țăgan, pe Ioniță țăganu fecior Nastasâei îl dau danii fiiastrului meu Costachi ca să aibă a mă pomeni și el, pe Ioana țăganca sora lui Ioniță fata Nastasâei o dau danii fiiastrului meu Dimitrachi ca să aibă și el a mă pomeni, pe Marie țăganca o dau danii bisăricii de la Jijie unde este îngropat trupu răpousatului boeriului meu celui dintâi, pe Toader țăganu și cu un ficior al său anumi Ipati aceștie îi las ca să-i de la bisărica unde să va îngropa trupul meu pentru pomenire me, pe Neagul țăganu ce l'am avut de zăstre dela părinți și cu țăganca lui Todosâe și cu șasă copii a lor anumi Ion, Vasâli, Nastasâ, Marie, Sănica și Lupa aceștie îi las fraților mei, macar că Lupa fiind măritată după un țigan a soțului meu pit. Enachi să n'aibă a să despărți sau a să împărți ci să de în locul Lupii alt suflet de țăgan care să va socoti de către dumnialui. O icoană chipul Maicăi precistei ferecată cu argint o las nepoatei meli Marghioali fiicii frățini meu lui Ioan Stolnic, o părechi paftali de argint le las nepoatii meli Catrinii fiicii frățini meu Tomiți. Și las și diata aceasta la mâna fiicii meli de suflet Nastasâei ca după cum am rânduit eu la toate așa în tocma să să urmeză. Insă pentru toate aceste câte să cuprind în diată cu hotărâre le las să aibă a să da fiiștecare la locurile ce sânt rânduite după sfârșitul vieții meli, iar pără când voi fi în viață toate la a me stăpânire vor sta, iar după a me săvârșire să va urma după diată. Iar când or cine din frații mei sau din rudenii s'ar ispiti a strămuta aceste rânduite de mini

prin diata aceasta și n'ar păzi hotărâre ce am făcut unii ca acie să aibă blăstămul lui Dumnezău și a Maicii sfinții sali și a tuturor sfinților și de mini păcătoasa să fie în veci neertați. Și spre ce mai bună adeverire am iscălit însumi cu mâna me și am pus și pecete me.

Balașa (l p.) 1781 fevruar

Costachi Rusăt vel logofăt, Vasâle Razu vel logofăt martur, Ioan Canta vel logofăt martur, Ștefănița Sturza vornic martur, Lupu Costachi vel vornic martur, Neculai Rusăt vel vornic martur, Gheorghi Sturza vel vornic martur Lăscărachi Rusăt vel vornic martur, Costachi Paladi vel vornic martur, Ioan Canta vornic și martur.

S'au scos după orighinal din cuvânt în cuvânt și am încredințat că este întocma.

Costache Venețianul

XIII.

1783 mai 15

Adică Ion Cuza post fiiul lui Velișcu Cuza adivirezu cui aciastă scrisoare a me la mâna dumisali nepotului meu Arghiri Cuza pit. fiiul vărului mieu Ioan Cuza spat. precum să să știe că de ame bună voi i-am dat și i-am dăruitu dintra meli drepti moșii ce am la țănutu Hotinului în raè, o moșie anume Zelina din înpărțălile ci-au avut tatăl mieu cu frațăi săi, pe cari moșii i-am dat și scrisorile vechi ce am avut și câti or mai fi la alte niamuri să aibă a le lua dum. nepotu a le lua, și să o stăpâniască în veci, atât dum. cât și cucoana dum. și fii dum. și nimi dintr'alte rude a mele să nu aibă triabă cu aciastă moșii, că după înpărțală iaste driaptă ame. Și pentru mai mare credința m'am iscălit eu cât și verii mei ce s'au întâmplat față.

1783 mai 15

Ion Cuza postelnic
Costantin Cuza postelnic
Vasili Cuza postelnic

XIV.

1785 noemvre 26

Suret de pe diiata răposatii Ruxanda soţie lui Dimitru Carpu spatar, ci este făcută din 1785 noemvre 26.

De vremi ce iubitoriul de oameni dumnezău pentru multă milostivire sa, au zidit pre strămoşul nostru Adam, după chipul şi asemănare sa, însufleţindu-l cu suflare sa ce dumnezăiască, dându-i sălăşluire frumusăţii raiului, şi însoţindu-i lui muere din trupul său, blagoslovindu-i li-au poroncit ca din tot rodul raiului să mănânce, iar de pomul cunoştinţii nici cum să nu să atingă (că cu moarte va muri). Iar de pizma diiavolului fiind amăgiţi s'au înpărtăşit mâncării, ne ascultători pre sine făcându-să, şi îndată au început a stăpâni în lume moarte, cari de atunce urmiazi la tot niamul omenescu. Drept aciasta şi eu nevrednica roada lui Dumnezău Ruxanda fata răposatului Lupul Gheuca stolnic, soţie răposatului Dimitru Carpu spatar, viind la vârsta bătrâneţilor şi socotind că toate acesti lumeşti sânt vremelnice şi trecătoare, şi toate cu moarte să închei, până a nu sosi ciasul morţii asupra me şi până a nu mi să lega graiul şi limba, pentru ca să nu rămăi după moarte me la niamurile mele şi a bărbatului meu giudecăţi şi pricini cu dorire şi cu bună voea am vrut ca printr'aciastă diiată să aşăz toate urmările ce să să facă după moarte me, de cei ce ca pre nişte clironomi îi las. Intâi arăt pentru moşie Curlucenii, pe care moşie mă aflu şăzătoare până astăzi, că aciastă moşie au fost dată zăstre răposatului bărbatulni meu, de răposatul părintile săn Toader Carpu stolnic, şi în vreme vieţii noastre ce am trăit 18 ani, din multe tâmplări a vremilor trecute, fiind dator încă din giunie sa, multe din odoarăle mele ce mi au fost date zăstre li-au vândut de ş'au plătit datoriile sale şi încă ne purtându a agiunge şi a cuprinde cheltuelile trebuincioasă a casii, au fost rămas lucru ca să vânză şi aciastă moşie, şi arătându fratelui săn Gheorghie Carpu neputinţa ce l-au cuprinsu, au cerut agiutor, şi să-i de aciastă moşie ca unui drept frate de trup. Dar ne putând şi dumnialui a răspunde s'au aparat de a-l agiuta şi i-au dat voi prin scrisoare cu iscălitură ca să o vânză ori cui va vre. Deci văzind eu aciastă voi prin scrisoare cu iscălitură, şi fiindcă să aflà la o mare strâmtoare de lipsa celor ce trebuia şi datorii, învoindu-ne noi amândoi şi unindu-ne într'un gând, fiindcă trăem cu casa pe aciastă moşie nu ne-am îndurat să o dăm, ce am învoit ca să

vânză alte doă moşii a meli de zăstri, anumi Zubreştii la Ichil i Băluţăştii la Nicoreşti, şi vânzându-le aceste abia ş'au plătit datoriile. Deci de vremi ce nici un om ce vieţueşte în lume şi ca să nu moară nu este cu putinţă, gândind şi dumnialui de ciasul morţii, ca unul ce au iubit pe Dumnezău şi sufletul său ş'au ales parte ce mai bună ca să trăiască sufleteşte cu învoire amândurora s'au dus la mănăstire Căpriiana şi socotind că va fi cu păcat fiindcă pentru pricina aceştii moşii Curlucenii mi s'au vândut moşiile de zăstri ameli, mi-au făcut danie aciastă moşie ca după moarte sa nimine din niamurile dumisali să nu aibă a mă supăra, şi deosebit de toate aceste după moarte sa s'au mai aflat dator pe la Turci cu sumă de bani cari eu toate aceli datorii vânzind şi a trie moşie anumi Rusăştii în Botna dumisali banului Darie Donici şi vitile casii mele şi am plătit toate aceli datorii, după cum arată zapisile ce le-am scos cari sănt la mâna me

Drept aciasta fiind că aciastă moşie Curlucenii îmi este danie mai mult pentru zăstrile mele, ca o singură clironoamă, am socotit că fiind lipsită de ale vieţii trebuincioasă cheltuieli, şi ca după moarte me să-mi las clircnomi lucrurilor meli. am vrut şi am vândut aciastă jumătate moşie Curlucenii nepoatei meli de sor Irinii fata răposatului Ioniţă Ruset drept 700 lei adică şapte sute lei, pentru ca să poci plăti şi 200 lei adică doă sute lei ce am fost luat mai înainte în datorie, iar 500 lei adică cinci sute lei să-mi fie pentru schivernisala vieţii. Iar giumătate moşie cu tot cuprinsul ei după cum arată zapisul ce am dat, fiindcă am cunoscut-o că va fi osirduitoare a pomeni sufletile răposaţilor părinţi a bărbatului meu şi sufletile noastre, şi a purta griji de toate creştineştile orânduele, i-am făcut danie, şi o am dăruit ca să-i fie moşie vecinică stătătoare. Deosăbit arăt că având eu un sălaş de ţigani la soru-me Vitoriana cu zapis ce am făcut de dumneaei, cari ţiganu să numeşte Ştefan Puiul cu toată casă lui, aceştie îi fac danie surorii meli Vitorenii, soţie Dumisali paharnic Iani, ca să-i fie robi ne strămutaţi. Iar pentru altă parte de moşie ce este di ceea parte de Bâc anume Găgeştii şi o parte din moşie Volosănii din ţinutu Lăpuşnii, cum şi un iaz ci este din sus de moşiea Curlucenii şi un sălaş de ţigani anume Savin cu trii feti a lui, anume Panaghie, Ştefana şi Marie, cum şi casa cu toate acareturile ce au, le afierosăsc aceste toate lui Constandin ce l-am crescut de copil mic,

ca pe unul ci este din niamul meu și l-am făcut ficior de suflet, carile la toate neputințele și greutățile mele ce am avut mi-au fost părtaș, și toate aceste cum și vitele casii el li-au agonisit cu munca pământului și osteneli cu silință ce au avut. Și i-am dat și toate scrisorile de părțile de moșii arătate, și scrisorile de țigani ca să fie însuș clironom și stăpăn peste toate, ca să aibă a mă pomeni după moarte me înpreună cu nepoata Irina, și să facă prinoasă și rugăciuni pentru sufletile părinților răposați ai bărbatului și ale noastre. Iar pentru alți țigani ce mai sănt răzleți din țiganii ce sănt din zăstre me, aceea dizbătându-i și aducându-i la locul lor, să aibă a-i înpărți toți ciea lanți nepoți ce nu li s'au făcut nici o parte, iar la altă nimică să nu să amestice, nici să strice aciastă daniea. Iar pentru casa ce am pe aciastă moșie făcută de Constandin, vrând nepoată me ca să de aciastă moșie zăstre vreunii feti a dumisali, să nu fie volnică a-l scoate din casă, dar învoindu-să între dânșii sau să-i facă altă casă și să se mute pi moșie sa, sau să i-o platiască, atunce în voia lui să fie. Iar carii din rudeniile bărbatului meu, sau din rudeniile mele ar strica aciastă diiată ame să fie blestemat de Domnul Isus Hristos și de precurata maica și de toți sfinții părinți ce s'au adunat la șapte soboară de vremi că eu cu toată pofta me o am făcut și fiind în fire și când s'au făcut aciastă diiată s'au tâmplat mulți preoți și boeri și alți oameni de cinste față, cărora m'am rugat ca să o și iscăliască, iar pentru mai adevărată credință am întărit cu iscălitura me să-i fie de bună încredințare.

Iscăliți în ce adevărată acești mai gios arătați

Eu Ruxanda spat.

dela Chișinău Antim martur

Teodor protopopul Orheiului martor

Și la aciasta ni-am tâmplat și noi câțiva preoți și mireni

Eu preotul Grigori ot Strășăni

Eu preotul Andronachi din Pănășăști

Ierei Stavărachi ot Visterniceni

Erei Simion ot Chișinău

Ierei Grigori ot Visterniceni

Eu preot Ioan din Strășăni

Eu diaconu Lupu ot Strășăni

Eu Niculai Ţifu din Curluceni cu câţiva oameni
Eu Luca Apostol
Eu Vasili Cara
Eu Ilii Haidăul
Eu Mihali Radovici vameş martur
Eu Simion Bocan m'am tâmplat
Eu Arsăni Opincă căpit. m'am tâmplat
Eu Petre Săverin ot Pănăşeşti

Şi noi văzând aciastă adivărată danie încredinţându-ne însuşi din gura dumisali Rucsandii spăt. dându-să cu toată vóiea sa nepoatei Irinii şi noi ni-am iscălit

Ianachi paharnic
Vitoriiana păh.

Şi s'au scris aciastă diiată cu zisa Ruxandii de diaconul Toma Gheorghii ot Chişinău

Aciastă copie fiind scrisă de mine întocmai după ce adivărată danie adiverez

Mihail Veisa ot visterie

1792. XV.

Copie dipi danie părintelui protosinghelului Venedict, înpărţitoare de moşii şi de dugheni după cum în gios să arată.

Ciasul cel ales dumnezăescul Pavel apostol la capul al şaptile a cărţii lui cătră Galateni învaţă zicăndu pănă cându avem vremi, o fraţilor, faciţi lucrul bunu cătră toţi, şi mai vărtos cătră cei de o credinţă cu noi, de vremi că fapta bună ci să înparti cătră cei de o credinţă cu noi esti lăudată cu cât mai vârtos cinstită şi mai cu dreptati mă înpărţi celor cu un sânge cu noi, adică niamurilor noastre. Drept aceia eu cel mai gios iscălit fiindcă sint muritor şi in toată vreme supus aceştii fără de vesti întâmtămplări, după cum m'am şi făgăduit cinului care l-am primit asupra me, am socotit de nimine altul îndemnat ci numai cu ame bună voinţă, carele Dumnezău au suflat în inima me şi am dat pre iubitilor mele surori Sofii, Ioanii, Gafiţii şi Teclii, toate ali meli statornici acareturi de moşii carili sint aceste, adică: trii părţi din moşii baştină părinţască cu scrisorile lor, o moşie Mâncenii

sat întreg la ţinutu Orheiului pe vale Horodiştii ce umblu în patru bătrâni, pe cari o am danii şi cumpărătură cu zapis din let 1786 dechemvre 12 dila diaconu Gheorghiiaş Popăscul i dela Nastasia fata Saftii nepoata lui Costandin Frăntiş, fămeia lui Costandin Abăza ce au fost vt. pah. şi cu alte scrisori înpreună vechi. i părţile de moşii din satu Hârtopu tot dila acelaş ţinut carele am danie şi cumpărătură dela Antonie monahiia Brânculeasa cu zapis din let 1784 noemvre 1 şi dila Nastasii Căruţă cu zapis din let 1784 şi dela diaconu Gheorghieş Popăscul iarăş dintra acel anu, i doă dugheni cu cărşmă şi pivniţă în tărgul Niamţului ce li am cumpărat cu 450 lei dela proin egumenul Aftanasii. Toti acesti li-am făcut vecinici şi danii şi afirosire mai sus numitelor meli surori şi a fiilor lor şi a tot niamurilor lor şi amele, ca nişte drepte acareturi, carile cu ostinelile mele prin voia lui Dumnezău li-am căştigat, să li aibă întru de apurure stăpănire din niam în niam şi din rudă în rudă, nesupăraţi de nimene întru nimică. Însă nici una din surorile mele aceste sau din fii lor sau din nepoţii şi strănepoţii lor şi a mei să nu îndrăzniască a înstrăina ori cât de mică părticică din danie aciasta la alţii străini măcar ori cu ce chip, iar carele va îndrăzni a face lucrul acesta însuş aceia sau acela să rămăie străin şi scos din toată moştenire de câtră cele lante niamuri şi în vecu să nu mai aibă triabă nici parte la nimică Şi spre încredinţare am dat aciastă danie la măna pre iubitii meli surori Sofiicăi pre carele o îndatoresc spre a purta grija şi a chivernisi atât di celi lanti surori, căt să nu să înstrăinezi ceva din daniile meli întru care m'am iscălit cu mâna me.

1792

Protosinghel Venedict

Ioanichie duhovnic ot mitropolie.

1798 avgust 6. XVI

Ioan Jora fiiul răposatului Antohie Jora biv vel stolnic, adiveresc cu aciastă amea scrisoare ce dau sfintei mitropolii Moldovii precum având eu o parte de moşie în hotarul Criuleni din ţinutul Orheiului, care parte îmi este mie clironomie de pe moşul mieu Antohie Jora, biv vel logofăt, ce şi moşul mieu au avut-o danie dela Andreiu Mihuleţ părcălabu de Orheiu, iar lui încă i-au

fost danie dela o Axana fata lui Mordase și dela feciorul ei Platon i dela nepotul ei Prodan săn lui Simion strănipot lui Roman, depe care trăge ei cu moștenire aciastă parte din numitul hotar, din tot locul și din vad de moară, cum scriie zapisul cel vechiu din anii 7183 mart 23. Deci fiindcă cea mai multă parte din moșiia dintru acest hotar Creulenii este a sfintei mitropolii, socotitu-m'am dar și din bună voia me am dat danie svintei mitropolii aciastă parte ce am avut, ca să fie pentru pominirea noastră, a părinților și moșilor noștri, și de acum înnainte să fie sfintii mitropolii dreaptă ocină și moșii și să stăpâniască cu pace în veci, făcându-și și întăritură gospod depe zapisi celi vechi și depe scrisoarea aciasta care s'a adiverit și cu iscăliturile boerilor ce s'au întâmplat, și am iscălit însumi. 1798 avgust 6.

Ioan Jora,

Acest zapis l-am scris cu cuvântul și voința dumisali Ioan Jora
Andrei biv vel clucer.

1800 mai 5. XVII.

Adică eu Costantin Țărnă di Ciutești țănutul Eșului dinpreună cu fiicile meli cari mai gius ne-mi iscălitu dat-am adivăratu și încredințatu zapisul nostru la cinstita măna sfinții sali nacialnicului Ioan dila schitul Vârzărești precum să să știi că di bună voi nostră nesiliți de nimene ne-mi luat sama ca să dăm parte nostră ci sa alege di moșii din Vărzărești danii schitului ci o avem dipi familie me osăbitu di alți frați ci numai a maicii nostre ci esti îngropată la acel schitu și ni-mi luatu sama ca si o dăm de sufletul mămucăi și a bunicăi ne avându altă faciri să-i pomenim, și di astăz înainte noi să nu mai răspundem cu moșii acolo la Vărzărești ci să fie a sfântului schitu în veci nestrămutată ci tot să aibă a stăpâni din cânpu, din pădure și or de unde s'ar găsi parte maicii nostre. Și pentru mai adevărată credință neștiindu carte ne-mi pus numile și degetele.
1800 mai 5.

Eu Costandin Țărnă adeverez.

Eu Căsandra fiica lui Cost. adiverez.

Eu Vasilca soră adiverez.

1801 sepremvrie 17. XVIII.

Adică noi oaminii din satul Vărzăreştii, ţinutu Eşului şi eu Grigoraş ot Nisporeni, cari mai gios ni-am iscălit dat-am adivărat zapisul nostru la cinstită mâna dumisali cuconului Todiraşcu Măcărescu şatrar, precum să să ştie că ni-am rugat dumisale de ni-au făcut bini cu 220 lei, adică doă sute doă zăci lei, pe care bani am dat sapis de daniia, adică zapisăle noastri să fii după câte părţi ne s'ar faci din moşiile noastri Vărzăreştii, să rămăie danie schitului dumisali în veci nestrămutat şi să aibă a ni ţăne în samă câte cinci lei pe stânjăn pe câţi stânjini ne vor înbrăca banii aceli 222 lei să avem a-i da banii dumisale cu mulţămită într'un an şi giumătate, şi avem a-i da banii cu mulţămită fără nici un cuvânt de răspunsu. Dar când şi când nu s'ar întâmpla vreo zmintială ca să nu ni să ţiie zapisăle ce am dat de daniia în samă unde va, atunce să avem a-i da banii cu dobândă, din zăci doisprezăci, iar când s'ar întâmpla vreo cheltuială sau înplinială din nepurtare noastră de grijă, atunce să-i fii toată despre noi şi pentru credinţă neştiind carte ni-am pus numile şi degetele noastri ca să să criază. 1801 săptămvrie 17.

Eu Ioan Negură adiverez, eu Miron Sava adiverez, eu Ştefan Tămbur adiverez, eu Vasăli sin Ioniţă adiverez, eu Grigoraş Ţurcanul adiverez, eu Ioan Dascalul adiverez, eu Tanasie Acsanii adiverez.

1805 mart 26. XIX.

Adică eu preotu Vasile Zupcu ot Nisporeni ţinutu Lăpuşnii făcut-am adivărat şi încredinţat zapisul meu întru cinstită mâna mării sale boierului Ioniţă Măcărescu precum să să ştii că făcându măriia sa un schitu la satu Vărzăreştii ţinutu Eşii di undi sintem şi noi răzăşi la numita moşii Vărzăreştii, di undi ni si tragi di pi strămoşu nostru Stan Vârzar, am dat danii sfântului schit ci să prăznueşti sfântul Dumitri, cinci stânjăni di moşie Vărzărăştii ci o avem din a cince parte din bătrânul Ursu ficior lui Aftini Vărzar şi Aftini Vărzar strănepotu lui Stan Vărzar, spre ace am dat aceşti 5 stânjăni danii sfântului schit ca să-i fii baştină şi ocină în veci ni răşluit sfântului schitu spre pomenire părinţilor noştri şi a fiilor noştri şi a tuturor niamurilor noastre ca

să fii pomeniţi în veci la sfântu jărfelnicu spre ertare păcatelor noastre şi di astăzi înnainte să aibă sfântu schitu a-şi stăpâni acei cinci stânjăni cu bună pace fără cuvântu di înpotrivire dispri răzăşii noştri cât şi dispri alţi răzăşi ci tragu parte di moşii di alţi bătrâni sculându-să vrunii a străca aciastă sfântă danii să fii supt blăstăm arhierescu şi a domnului dumnezău şi nici la o judecată să nu li să ţiie samă, fiindu aciastă danii cu primire tuturor răzăşilor noştri. Şi spre încredinţare ne-am iscălit.

1805 mart 26.

Erei Vasili Zupcu ot Nisporeni am dat aciastă danii cu voe me şi a fraţilor mei şi a tuturor răzăşilor mei di Vărzăreşti ţinut Iaşi: erei Vasili.

Eu post. Vasili Talpiş răzăş am fost faţă la acest zapis de danie, şi am iscălit, Vasili Talpiş post.

Eu Andrei săn Iosăp Fărămă am fost faţă şi am iscălit Andrei Fărămă.

Eu Ionu Iuzbaşa ot Şăşcani ţănutu Lăpuşnii om streinu am fost faţă.

Şi eu am scris acest zapisu di danii cu zisa preotului Vasili Zupcu şi altor răzăşi şi fraţi ai lui şi fiindu cu bună priimire am iscălit, Ioniţă Iliescu

1811 mart 25. XX.

Fii numili Domnului bini cuvântat diacum şi până în vec. Cunoscându-mă că din slăbiciunea în care mă aflu nu esti chip a nu mi puni la cale pentru celi ce milostivu Dumnezău mi le-au rânduit di le-am avut supt ame stăpânire şi schivirniseală vieţii mele pi care acum voesc di bună voea me încă fiind în ce mai bună ştiinţă şi cătră nimini nisălit am pus la cale pentru toate, după cum mai gios arăt prin dieata aciasta, ci însuş cu mâna me am iscălit o.

Intâi pentru giumătate di casă dinpreună cu viea ci o am la Dereneu le-am dat supt stăpânire surori-mi Aftimiea ca să fii stăpânitoare până când mi să va ridica Ghiorghieş copilul meu, alţii să nu să amestici a tragi cât di puţăn, fiindcă nu am avut cu alti neamuri amestic, di vreo cheltueală cât di puţănă, ci di cătră însuş cheltueala şi ostineala me sint făcute. Pentru aciasta

după cum mai sus zic, nefiind copilul în vrâstă li las supt ipitropiea numitii surorii meli, la care scrisoare ci am dat s'au întâmplat şi alţi oamini streini cari s'au numit mai gios.

Ilii Danu 1811 mart 25 zăle.

Toadir vornicu di poartă martur.

Toadir Buga am scris aciasta danii.

1813 dechemvre 16. XXI.

In numele tatălui, şi a fiului, şi al sfântului duh amin.

Eu Vasilie Coroiu pitar şi eu Ilinca soţia dumisali în lume vieţuind întru întriagă minte şi cugetare sufletului nostru, socotindu-ne cele de după trecire vecului vieţii noastre, să cuvini ca să punim la cale pentru moştenitorii noştri, şi ca nişte muritori ne ştiind ciasul şi vreme săvărşirei noastre din lume aciastă, iată arătăm întreg gândul nostru şi deplină voinţa noastră, prin aciastă diiată anoastră ce am lăsat fiilor noştri acestora.

Adică fiiului nostru Vasălie şi fiiului nostru Gheorghie şi fiicii noastre Zmarandii şi fiicii noastre Profirii. Că aflându-ne noi în vrâstă de bătrâneţi şi fiindu-ne noă piste putinţi de a ne strămutà cu şidere din lăcaşul nostru şi din odihna noastră, li-am deosăbit acestor fii parti din avere noastră mişcătoare şi ne mişcătoare în ţigani şi moşii ce avem dinastânga Prutului în Rosie. Care acești fii ai noştri înpreună cu moştenire lor sânt adivăraţi supuşi ai înpărăţiei Rosiei, ca să-şi stăpâniască înpreună cu bună dreptate parte lor din moştenire ce le lăsăm, precum în scris mai gios să arată. Insă fiiului nostru Vasălie îi lăsăm giumătate de sat de Brătuleni parte de sus, cu iazul cel mare, cu moară cu doă pietri cu patru pogoane de vie, cu dumbravă, apărătură şi fănaţ. Osăbit lăsăm fiului nostru acestue Vasălie şi moşie Mărăştii ce să întâlneşti din spre răsărit în cap cu Brătulenii cu odai di viti pe dânsa şi cu fănaţi îndestul după hotarnice. Ii lăsăm şi zeci sufleti robi tot din robii ce sânt dinastânga Prutului. Iar fiiului nostru Gheorghie îi lăsăm ceea lantă giumătate de sat de Brătuleni parte de gios cu sat, cu casă de piatră aşăzare cu iaz, cu moară, cu doă pietri i cu crăşmă. Osăbit dăm fiiului nostru acestue Gheorghie şi moşie Negreştii cu patru pogoane vie, cu dumbravă

apărătură şi cu rădiu şi fănaţi după hotarnice. Osăbit dăm fiiulu nostru acestue Gheorghie şi zăci sufleti de robi din robii ce sânt dinastrânga Prutului.

Iar pentru bisărica ce este făcută de noi cu zidire de piatră în mijlocul satului Brătulenii, îndatorim pe amândoi fiii noştri Vasăli şi Ghiorghie, ca să-i poarte de griji pentru toate cele ce să cuvinu. Şi asămini îndatorire le lăsăm fiilor noştri acestora ca să lase şi ei cătră moştenitorii lor.

Iar fiicii noastre Zmarandei îi lăsăm moşie Horăştii i Machire după hotarnice şi patru sprăzăci sufleti robi, tot din robii ce sânt din astânga Prutului. Iar fiicii noastre Profirii lăsăm moşie Cărneştii i parte din Hotinenii după hotarnice şi trii spră zeci sufleti robi tot din robii ce să află în fiinţa lor din astânga Prutului. Iar pentru al cincile fiiu al nostru Ioniţă, carele au rămas aice din adriapta Prutului în Moldavvie supt stăpânire înaltii porţi otomaniceşti, pe acesta avem prin diosăbită diiată a-l înpărtăşi cu parte ce i să cuvini din avere noastră ce avem aice, iar fiilor noştri de mai sus arătaţi Vasăli şi Gheorghie, Zmaranda şi Profiriţa li dăm părţile celi ci să cuvin din astânga Prutului, precum să arată mai sus, căci aciasta au fostu şi dintru începutu şi de mai înainte hotărâre noastră, şi înpreună cu blagoslovenie noastră le lăsăm părintască sfătuire şi poroncă, ca să să iubiască unul pre altul şi să să agiuti unul pre altul, precum porunceşti şi sfânta evanghelie, scriind aceste poruncesc voaă, ca să vă iubiţi unul pre altul; şi precum scrie psalmistul, că ce este mai bun şi mai frumos decât a trăi fraţii înpreună. Pentru aciasta deosăbit le lăsăm cuvânt şi poroncă, ca până la înpărţanie ce vor faci a numărului robilor ţigani, ce li-am dat prin diiata aciasta, adică patru zăci şi şapti sufleti robi, ce sânt acum cu şidere lor din astânga Prutului, tot rodul ce să va naşti până la înpărţanie lor, să să înpartă frăţăşti la trus patru fii cât unue, atât altue, precum şi paguba anume, învoindu-să întru toate. Care şi dorinţa sufletului nostru şi voinţa noastră aciasta fiind hotărăm că întâmplându-să vreunul din fiii noştri să să săvărşască din lume aciasta, moştenire lui să aibă a o înpărţi cu toţii ceelanţi fraţi în drepte părţi, frăţăşti, cum şi în câtă vremi vor trăi fiii noştri aceştie, părţăle de moştenire să şi le stăpâniască şi să-şi ei roadile, neavând voi a le înstrăina în viaţă, ce dator să fii a le păzi pentru toţi ceelanţi

frați și urmașii lor, adică urmașii fraților lor ce să vor naște, ca să li înpărțască după frați.

Dacă nu să va întâmpla să câștigi cu legiuită căsătorie fii drepți moștenitori după legi, și fiindcă fiii noștri aceștie ce le s'au deosăbit moștenire din astânga Prutului să află în nevrăsnicie, am socotit cu cale și am rânduit epitropi pe moșii lor dumnialui Manolachi Calmuțchi și dumnialui Neculai Cerchez biv căpit de lefegii, ca să urmezi pentru păstrare și purtare de griji după toate îndatoririle câte înpărăteștile pravile îi îndatoresc pe epitropi și dintru acele nu are să se abată, și cele ce vom mai socoti noi în urmă pentru fiii noștri și vom lăsa prin diosăbit codichil, iarăș să va urma după voința noastră, precum vom socoti mai cu cale. Iar de să va întâmpla să să mai nască fii din noi, aciia iarăș după a sfintelor pravili hotărări să vor înpărtăși din moștenita avere a tuturor celora lanți frați în părți drepti, punând la mijloc și toate cele ce vor rămâne în casa noastră părințască.

Aciastă diiată a noastră voim să fie statornică, nerășuită și fără întâmpinare înpotrivă la orice giudecată s'ar întâmpla.

813 dechemvre 11.

(l. p.) Vasile Coroi pitar.
(l. p.) Ilinca Cerchezu soț pitar. Vasile Coroi.
pah. Tănas Goean martur.
sardar Costandin Burghele martur.
sardar Alexandru Anastas martur.
stolnic Săndulachi Chirica martur.
cliucer Grigoraș martur.
Costachi Meriacri am scris diiata.

COMITETUL.

Viind înainte noastră la comitet dumnialui pitar Vasile Coroi cu aciastă diiată ce face fiilor săi arătați și încredințându-ne și prin cuvânt că aciastă diiată este săvârșită cu bună primire sa și a soției dumisali s'au încredințat și de cătră noi.

1813 dechemvre 16.

iscăliți: Nicolai Strătulat vornic.
Nicolai Hrisoverghi vornic.
Andronachi Donici agă.

1814 april 29 XXII

Adică eu cel mai jos iscălit dau aciastă scrisoari a me la mâna surorii mele Anastasie ca după moarte me să rămăi partea me ce di levadă și de vie surorii mele cari mai sus zăsă și neam din neamul ei să o stăpâniască, iară alți streini să nu să atingă di ace parte di livadă și di vie, fiindcă am dat-o surorii mele dreaptă ocină di baștină și spre credință am pus degetul

1814 april 29 zile

† Eu Vicol ficior lui Timofti am dat cu tot adivărul
† Eu Vasili Părțac am fost față,
† Eu Vasili Crăciun am fost față,
† Eu Costantin Hrănaciu tij,
† Eu Anastasii am fost față,
† Eu Simion m'am întamplat față,
† Eu Panhile am fost față
Ierei Vasili blagocin.

Și eu am scris cu zăsa lui Vasili Timofti Iordachi Hrănaciu

1816 mai 17 XXIII

Adecă eu Iordache Teliman din satul Cerlina ţănutu Hotinului, adeverez prin aciastă scrisoare a me de danie ce o dau la sfânta mănăstire Curchi, unde să cinstești și să prăznuești hramul naşterea maicii Domnului Is. Hs. precum să să știe, că având eu o moară cumpărată dela feciorul lui Deli Ismail dela Umer într'o sută șasă zăci lei, și moara este mai în sus de capul mănăstirii cel din sat, și fiindcă mănăstirea mai are parte de moșie în numitul sat Cerlina, am făcut și eu danie aciastă cumpărătură ame moara cu iazul ei, dând la sfânta mănăstire și contractul cumpărării ce l-am luat dela turc. Iar nimine din rudenii să nu fie volnici a să scula sau a strica aciastă danie ame, fiind dată spre vecinica me și a soţii meli pomenire, care spre mai adevărată credință, ne știind carte, mi-am pus numile și degitul.

Anul 1816 mai 17 zile.

† Eu Iordachi Teliman am pus degitul. Și zapisul acesta l-am scris eu cu zisa dumisali Iordachi Teliman și am iscălit Ioan Mironovici.

1817 martie 21 XXIV

Scrisoare de danie

Theodor Ciure biv vel caminar fac ştiut prin aciastă scrisoare amea că având eu giumătate de sat din moşiia Cărstieneştii la ţinutu Hotinului în vecinică stăpânire mea, cari giumătati di sat iaste alăturea cu giumătati di sat a dumisali poruşnicului Ftadei Hăjdău, deci având bună voinţă către fii dumisali cari încă să află în nevrăsnicie, am dăruit acestor doi copii anume Alecsandru şi Boleslav pe giumătate di sat adică câte a patra parte în tot satul Cărstieneştii, din a căria vinit numiţii copii să să înlesniască la învăţătura cuviincioasă, acum diodată şi să rămăi în veci a lor. Iar până să vie ei la vârstă va stăpâni părintele lor d-lui poruşnicu Ftadei Hăjdău, fără să aibă voie a însărcina aciastă parte cu vreo datorie sau zălogire, sau vânzare di veci, ca să poată rămănea a copiilor numiţi mai sus spre pomenirea mea, fără a mai avea vreo supărare di către mini sau urmaşii mei în veci. Iar cei lantă a patra parte din tot satul şi moşiia Cărstieneştii rămâni a mea şi a urmaşilor mei în veci. Spre încredinţare scriind eu singur am iscălit puindu-mi şi pecete.

Care scrisoare ori unde va voi d-lui Ftadei Hăjdău a o întări di către mini iasti pozvolit.

Chişinău, anul 1817 luna martie 21 zile.

(L. P.) Teodorachi Ciure caminar

Tit. sovetnic Leonard martur
T. Măcărescu serdar martur
Ioan Cazimir martur
Neculai Doni paharnic martur.

Dela giudecătoria ţănutului Hotinu

Aciastă înfăţoşată hărtie de danii către fii dumisali pameşcicului Ftadei Hăjdău porucic, cu mâna dumisali caminar Teodor Ciure, boer din Moldavie de supt stăpânire otomaniciască şi încredinţată de boerii pameşcici a oblastiei Basarabiei, a cărora iscălituri sânt cunoscute de aciastă giudecătorie, pentru aceia tre-

cându-să în condica giudecătorii s'au întărit și cu iscăliturile cilenurilor și punire peceții împărătești.

In Hotin anul 1819 luna Iunii 20 zile

(L. P.) Giudecătoriu Iordachi Dimitriu

Cilen Costachi Chiruș, candidat Ianachi Capicahaia.

Secretaru Iordachi Mărzacu

Protocolist Teodor Ladà

Nacialnic stola Barbul

1817 iuli 1 XXV

Diiată.

Datori este tot omul păr să află în viață ca să se pue la cale întru cele atingătoare de chipul siguripsării atât pentru cele sufletești cât și pentru rămășițile averii sale!

Drept aceia și eu mai gios iscălitul din păcatele mele având feciori și fete născuți și crescuți, din care pe toți ceelanți încă mai înnainte prin căt mi au dat măna i-am înzăstrat din cele ce am avut după putinți și s'au și osăbit cu a lor voe de o parte. Iar unul cel mai mic de căt toți anume Enache încă pără acum n'au fost pus la cale din partea me, însă pe de oparte pentru că eu pără acum mă aflu în vărstă de bătrâneți și în neputinți și Dumnezău știe rămășița vieții mele căt va fi, căci pe de altă parte văzând din partea fiiului Enache sărguitoarea sa plecare și osărdnica sa ascultare către mine numai cu sprijăneală ce au pus-o înnainte, la neputința bătrâneților mele, cătră toate acestea privind ochiul meu și mustrându-mă dreapta însuflare întru un cuvânt înnaintea mântuitoriului meu Isus Hristos cu cuget curat—sufletește am hotărăt ca spre pomenirea sufletului meu i-am dat și i-am dăruit lui Enache toate oile căte să află cu rodul lor și ce să vor mai spori de acum înnainte, casa cu toată pojijăia, măruntișurile depe înpregiurul ei, tacămul gospodăriei întreg cară, here de pluguri i cele lante, giumătate de vie de lângă casă, cu giumătate de levadă, iar giumătate de vie cu giumătate de levadă am dat-o fiiului meu Dumitru. Iar din vitele albe, din epe pe Enache nu l-am împărtășit pentrucă le-am dat fraților lui încă mai înnainte și ceelanți feciori n'au a cere nemică din oi, precum am zis, căci au luoat de feliul altor vite. Fiiul me Enache să fie datoriu ca căt

voi mai trăi eu să mă sprijănească și după moartea mea să mă grijască pe rânduiala legii creștinești. Să aibă a ține pe maică sa în casă și a-i purta de grijă, după moartea ei să-i poarte de grăjăle sufletești. Grijile mele și a soții mele Lupa să se întâmpine din banii ce-i avem păstrați în aciastă trebuință, care bani atât în nahtu cât și datorii să se scoată de Enache și să rămâe la dânsul toți ca să se întrebuințăză precum s'au zis la griji. Iar dacă din bani nu vor agiunge pentru grijă, datoriu este Enache a le înplini căți vor trebui, adică și agiunsul și ne agiunsul are să slujască numai întru a sa norociri. Cu toate că înpotriva acestor însămnate însărcinări ostenele i cheltuele lui Enache i să căde mai mult să-i dau, căci însărcinarea acestora biruește mult mai presus de cât agiutoriul ci i să face, dar iată că mai zic și hotărăsc ca din vitele albe opt boi ce sănt opriți pentru slujba casăi să-i ei Enache și vacele căte vor rămăne să le tragă Dumitru în partea sa, pentru că el boi nu ie. Deosăbit la părțile de moșii și la mori să fie toți deopotrivă părtași, căci așa este cuviința, așa cere trebuința.

După toate acestea levada cea mare de lângă casă am dat-o acum fiiului meu Miron pe lângă ceia ce mai înnainte i-am dat, iar levada ce o am cumpărătură în marginea satului de sus rămăne în stăpănirea fiiului meu Gavril ce să află în dreapta Prutului, și păr când a veni el să fie în purtarea de grijă a lui Enache, fiindcă pe Gavril cu altă nu mi-au dat mâna mai cu mult îsă-l ajut.

In sfărșit Enache să fie datoriu a pune la cale de cele sufletești griji pentru noi părinții lui ca pe unul ce l-am lăsat de astăzi înainte dieadoh și deplin vecinic stăpăn asupra tuturor câte am pomenit mai sus și căte va milui Dumnezău de vor mai fi, precum asăjdirea datoriia îl supune neapărat cu neadormire a privighie și a povățui după datoriia omenirii pe frații săi, dacă însă i va da ascultare. Intr'acestaș chip urmând punirile la cali din partea me zic și hotărăsc ca scrisoarea aciasta ce închipuește jărtfire de averea me, adică neclintită diiată să fie a pururea în nestrămutare și atăt lui Enache căt și celor lanți fii le dau blagoslovenie părințască că întru plăcute urmări să sporiască. Iar cini sa ispiti a călca căt de puțin preste cuprinderea aceștiia acela să fie ne ertat de domnul Dumnezeu și de maica pre curată. Pentru

aciasta dar fiind întru întregimea minții și ne cuprins de vre un felu de boală ce numai aflându-mă lipsit de vedere ochilor am poftit pe scriitoriul aceștiia pe dumnalui Iordachi Alexandrovici de m'au iscălit, iar eu am pus degetul pentru credință.

In satul Meleșeni anul 1817 iuli 1 zili.

Diaconul Vasăle Timuș

Preotul Lupu Leonti ;

Eu Lupa Capșa soț diiaconului Vasăle Timuș voind și primind am pus degitul.

Fiind și eu față la aciastă diiată am iscălit

I. Borș.

Sava Șărpe martor,

Pomeșcicu Vasăle Roșca din Bogzăști m'am întâmplat și s'au cetit din condei în condei înainte iscălitului mai sus, mărturisăsc.

Diiata aciasta prin pofta sfinții sale părintelui diaconul Vasăle și a dumisale Lupa Capșa scriindu o și după însuș numiților iscăliți intrînsa rugăminte eu le-am scris numele, iar dumnialor au pus degetele, pentru aciasta am iscălit și sânt martur.

Iordache Alecsandrovici

1817 iuli 1

1818 avgust 15 XXVI

Di vremi ci întâmplari ce viitoare iasti nevăzută și însuș ingerilor necunoscută, pentrucă numai la Dumnezău toate sânt cunoscute. Drept aceia eu preot Vasile sân lui Ioniță Ciubotariul din satul Bălăurești am socotit mai nainte până a nu mă cuprinde sfârșitu vieții meli și până îmi sânt mințile întregi și să dovidiască gândul meu cătră moștenitorii mei cei aleși, cu cari voesc să să chivernisiască avere me mișcătoare și nemișcătoare, după trecere me din viiață. Ce întâiu mă rog lui dumnezeu ca unui milostiv să-mi iarti mulțime păcatilor mele cele ce am greșit ca un om în-tr'aciastă lume. Mă rog și tuturor creștinilor cui ce voi fi greșit să mă iarti și di mini încă să fie iertați toți câți îmi vor fi greșit și ori ce rău mi-ar fi făcut. După aciasta mai întâiu di toati las soții mele anume Catrina ce după lege zăstre ei deplin cât au avut-o dinpreună și toate odoarăle ei cât și unii fiici ameli anume Sămona las amândurora câti sânt ale mele din zăstre me ce am

avut-o dela părinţii mei, cât şi cele ce le-am făcut eu dinpreună cu soţul meu Catrina, adică un pogon de vie ce esti pi moşiia me răzăşască strămoşască dinpreună cu livadă cu pomet i doă zăci şi opt stuchi, doi boi mari, doi boi tineri. i trei vaci cu viţăi, trii mânzaţi şi o mânzată i o iapă cu mănzu mic şi o trutună şi o străjnică şi casa cu toati acareturile ei dintrănsa şi de prin pregiuru ei toate. Apoi dintr'aceste să-mi plătiască datoriile cui şi pi undi sânt datoriu cu zapis şi fără zapis. Şi să-mi facă pomenirile cele obicinuite pănă la împlinire de trei ani, adică un sărindariu la bisărica de aici din Bălăureşti şi un sărindariu la altă bisărică unde se va socoti însă să mi să facă cât di bună. Şi un mânz mic ce este lângă iapă după moarte me să-l de surorii mele Mariii şi toati celi trebuincioasă pomenirii câti trebuesc până la împlinirea de trei ani. Şi câte vor rămâne să rămăie fiicii mele Sămona şi soţului meu Catrina, dăruesc toati pentru iertari păcatelor şi mântuire sufletului. Acesti voescu moştenitorii mei să li stăpâniască după moarte me, după cum drepti minţile mei au orânduit şi limba me au grăit şi cu mâna me am iscălit

Erei Vasile ot Bălăureşti

1818 avgust 15

Nainte acestor mărturii vrednice di credinţă care s'au tâmplat faţă şi oricare din moştenitorii mei cari am zis mai sus sau de giudecători şi din boiari sau din bisăriceşti sau din cei lumeşti s'ar ispiti a-mi strica diiata să aibă a da samă şi răspuns la înfricoşata zioa aceia a răsplătirii înainte giudecătoriului celui drept şi nefăţarnic, domnul nostru Is. Hs. demnezăul cel adivărat.

Erei Vasili ot Bălăureşti

1818 avgust 15

† Eu Ioan săn Alexandru am fost faţă,
† Eu Gheorghe Trohin m'am întâmplat faţă,
† Eu Apostul Nani am fost faţă,
† Eu Trohin Sandul am fost faţă,
† Eu Ion brat preotului Vasili am fost faţă,
† Eu Ioniţă Bandia am fost faţă,
† Eu Zănovi Lucaşul am fost faţă

Şi am scris aciastă diiată cu zisa iscălitului preot Vasile

Ipati Trohin dascalu ot Bălăureşti.

1819 martie 20. XXVII

Eu mai gios iscălitul Ioan Cazimir adiverez printr'aciasta scrisoare amea la măna nepoatei meli Catinca fiica dumisali cumnatului Costachi Chiruș, precum să fie știut că di nimine îndemnat nici sălit ci di a me bună voe am dat danie a opta parte din întreaga moșie Medveja dela ținutu Hotinului, care parte din numita moșie curge către mine depe strămoșul mieu Prodan Drăgușăscu șatrar. Deci de astăzi în veci nepoata me Catinca ce iaste botezată de cătră mine, să aibă a stăpâni aciasta a opta parte din întreagă moșii Medveja dela ținutu Hotinului nestrămutat, neclintit și fără prihană ca pe o dreaptă danie ce i-am dat Pentru care și eu spre de istov întărire acestii danii încredințăz cu însuș a me iscălitură puindu-mi și pecete.

In Hotin anul 1819 martie în 20 zile

(L. S.) Ioan Cazimir

Martur ștabs c. Stroici

Gh. Grigoriu martur

al 14 le clas Stamati martur

Neculai Stamati martur

Aristodol Vasiliu martor

Colejschi secretar Filodor martur

Feodorachi Ladà

Am scris cu zisa dumisali moșului, Ioan Cazimir

1820 martie 20. XXVIII.

Eu ce mai jos iscălită însuș cu mâna me, dau aciastă scrisoare a me de danie la mâna dumisali căpitanului Ion Chiriiac și urmașilor dumisali știut să fie că pentru doaă livezi de pomi ce am pe moșăia Cojușna în schimb și cumpărată li-am făcut danii dumisali și urmașilor dumisali ca să le stăpânească ca pe un lucrul a dumisali și di vor fi și dezgrădite ori voi a le îngrădi luând între îngrădire acel loc numai atâta ca să nu rămâi vre un pom afară și apoi pi acii pomi și loc de astăzi înnainte să fie dumniaui bun stăpân ne strămutat și ori cini s'ar ispiti din urmașii sau

clinoromii mei să nu aibă putere a strica aciastă danie a me şi pentru veci(ni)ca dumisale stăpânire am iscălit eu şi cu marturi ce s'au întâmplat.

Anul 1819 iunii 22 Mariia sărd.

Fiind şi eu faţă la aciasta sânt martur Vasile Criste.

1820 martie 20 XXIX

De vreme ci întâmplarea cea viitoare iaste nevăzută şi însuş îngerilor necunoscută, pentrucă numai la dumnezeu toate sunt cunoscute, drept aceia eu Dimitrie Jărdan vornicul de poartă feciorul lui Ioniţă Jărdan din satul Rădenii depe Cula, dela ţinutu Orheiului, am socotit mai înainte până a nu mă cuprinde sfârşitul vieţii mele şi până îmi sunt minţile întregi şi sănătoase, să fac diiată şi să dovedesc gândul mieu cătră moştenitorii miei cei aleşi cu care voesc să să chivernisească ei averea me mişcătoare şi nemişcătoare după petrecerea mea din viaţă. Ci întâi mă rog lui Dumnezeu ca unui milostiv să mă iarte mulţimea păcatelor meale, ceale ce am greşit ca un om întru aciastă lume. Mă rog şi tuturor creştinilor cui ce voiu fi greşit să mă iarte, şi de mine încă să fie ertaţi câţi îmi vor fi greşit şi acei ce rău mi-ar fi făcut.

Deci din toate vitele casei meale ce să cuprind la osăbit izvod, boi vaci, cai, oi şi mascuri, însă atât ceale mari cât şi ceale tineri fieşte care după feliul lor, le-am împărţit drept în doă adică pe giumătate din toate vitele mele fieşti care după feliul ei să rămâe în partea feciorilor şi a featelor meale ce sânt făcuţi cu răposata Mariia fata lui Toader căpitanu ot Dirineu, care şi ei între dânşii să le împartă în 4 părţi, o parte să ia fiiul meu cel mai mare Ioan şi al doile fiiul mieu Grigoraş şi al treile să ia fiica me Safta şi al patrelea să ia fiica me Eleana, înpărţindu-le între dânşii drept frăţeşte în deosăbiri, adică ceale mari vite boi vaci, oi şi mascuri să ia cu toţii deopotrivă din vitili ci sânt drepti a casii meali, precum sânt arătati la izvod. Asămine să se urmezi împărţala şi pentru ceale tinere iară pe giumătate. Iară din toate vitele meale vaci, boi, oi, cai şi mascuri rămân în partea mea şi a soţului meu Elisabeta şi a doă fiice anoastre Catinca şi Zamfira ce sunt făcute de mini cu Elisabeta însă această giumătate de vite sânt 25 vite eşite dintr'o pomană ce i-au dat-o cumătru

Toader Mavrodin Catincuții când au botezat-o iară altile 82 vite sânt eșite din vitile cucoanei Elisavetei ci i li-au dat maică sa din vitile ce au avut la mine bez încă 6 vite ce au mai luat mama Zamfira i cucoana Soltana din rodul acestor vite ci sânt arătate pre larg la osăbit izvod· Deci la înplinirea până la giumătate de vite împreună cu 4 cai ci sânt ai mei telegari afară de un cal ce iaste a cucoanii Soltanii. Aceaste vite să să dea în 4 părți și o 4 parte să o ia soțul mieu Elisabeta, iară alta a 4 parte să o ia fiică mea Catincuța, așijderea și alta a 4 parte să o ia fiica mea Zamfirița, cum și altă a 4 parte să rămâie a me, și de să va întâmpla săvârșirea vieții meale din partea me de vite sau din alte averi ce vor rămânea să mă grijască la moarte cât și după moarte până la anul și până la înplinirea de 3 ani, dând și sărindari, făcându-mi încă un pod și o fântână Iară soțul mieu și fiicile meale aceaste doă făcute cu Elisaveta luându-și părțile sale de vor avea deplină stăpânire. Așijderea și casa mea ce iaste în sat în Rădeni cu toate heiurile ce sânt înprejurul ei pivnițí, căsoi, grajd, hambar, șopron i oioale și fântână să rămână în deplină stăpânire a soțului mieu Elisavetii să trăiască într'însa până la moartea sa, și atuncea căruia dintre fiicile sale o va da o aceia va rămânea moștenitoare. Al doile, pentru toate viile meale i livezi cu pomi ce am aicea în sat în Rădeni atât la Gohâlnic i livezile dela Gura drumului și cu doă din Bulgari însă una cu meri ce au sădit-o Grigoraș, viia cu pomi din fața satului Rădeni despre răsărit i trei vii dela Cucioia cu pomi ci sânt într'însili din fundătură de supt rădiu, care vii le-am cumpărat eu înpreună cu soțul mieu Elisaveta în drepți banii noștri. Iară viia dela Gohâlnic iarăș am sădit-o din țălină din vreame de când am luat pe soțul mieu Elisaveta încoace. Iară viia din fața satului au fost făcută de mine mai înainte din vremea când eram holteiu. Aceastea toate vii și pomii ci sânt într'însele cât și în osăbite livezi sânt arătate toate prin osăbit izvod.

Și aceastea toate să împartă toți drept în giumătate, adecă giumătate să ia feciorii miei ci sânt făcuți cu răposata Maria fata lui Toader Luca căpitanu ot Dirineu și să le înpartă întru dânșii drept în 4 părți atât viile cât și pomii.

Iară pe giumătate din viile acestea și pomii să rămâi în par-

tea mea i a soțului mieu Elisaveta cât și a fiicilor noastre Cătinca și Zamfira înpărțindu-să iarăș în drepte 4 părți, și părțile atât a soțului mieu Elisaveta și a fiicilor noastre luându-le să le aibă în deplină stăpânire. Iară o a patra parte, partea mea iarăș în fealiuri vie și pomi să socotească de oparte, și de să va întâmpla săvârșirea vieții meale și partea aciasta să între la pogribania grijilor meale, iară întâmplându-să să trăesc vor rămânea toate acestea pentru chivernisala vieții meale, cât mi-a lungi dumnezeu zilili. Și din griji di vor mai rămânea ceva cusururi toate să li clironomisească soțul mieu Elisaveta, și după împărțala vitelor, a viilor cu pomii așa să să urmează neamestecându-să unii în părțile altora.

Asămenea și pentru 5 părechi de hamuri de cai, doă părechi să rămâie în partea feciorilor miei făcuți cu răposata Marie, iară două părechi rotași i una înaintașă să rămâe în partea mea i a soțului mieu și a fiicilor meale.

Alte lucruri ce sunt împărțitoare

Lei 110 în 4 galbini nemțești câte de 27 lei 20 parali unu ci li s'au dăruit de mine la 4 feate Safta, Eleana, Catinca, Zamfira câte un galben.

Lei 275 intru o sută rubiele turcești câte 2 lei 30 parale una însă câte 68 lei 30 parale Saftei, Elenei, Catincăi, Zamfirei.

Lei 336 în 24 galbeni olandezi ci s'au cumpărat inele dela Cârstea grecul ot Ciutulești, însă unul cu lumea di zamfir și altul cu lumea di zmaragd și alți doă cu lumile di diamanturi, câte un inel Saftii, Elenei, Catincăi, Zamfirii.

Lei 70 s'au dat pe niște părți de moșie dela Ștefan Chișcă din delnița Văscaneștilor din moșia Cornova, care s'au dat aceşti bani asupra unui schimb, fiind banii drepți a Zamfiruții strânși din vremea când s'au născut și s'au botezat, bez 70 lei ce au mai dat la acest schimb și răposatul căpitan Constantin Jărdan. Deci când să va scoate moșiia sau banii cu a lor dobândă și cheltuială pe giumatati din cuprinsul acelui schimb rămân a Zamfiruții, iară pe giumătate rămâe a clironomilor capitanului Constantin Jărdan, iară zapisăle ceale de schimb și vânzare pi partea din Biliceni sânt pe hârtiile meale.

Inpărțeala unor arginturi.

Dramuri	Lei	Parale	
79	55	12	un teas de argint poleit cu aur,
30	21	—	4 linguri de argint pentru dulceți;
48	33	24	4 păhară de rachiu de argint poleite cu aur,
67	46	36	6 zarfuri de argint de cafe,
40	40	—	2 solniți de argint sirmă,
11	11	—	o lingură cu satișcă de strecurat ceaiu, poleită,
6	4	20	tij o lingură de argint poleită cu aur de mestecat ceaiu
12	12	—	2 parechi paftale cu aur sânt lucrate la Moșcu jidovu ot Chișinău.
20	16	—	1 farfurioară de argint pentru dulceți făcută de Guna țiganul
5	4	—	o linguriță tij de argint făcută de Guna țiganul
318	243	12	fac toate argintăriile.

Insă 1 teas di argint poleit cu aur, 1 lingură tij de argint de strecurat ciaiu, 1 altă lingură tij de argint de strecurat ciaiu, 2 pahari de rachiu poleiti cu aur, 3 zarfuri cu felegeane pentru cafe, 2 linguri de dulceți, 1 păreache paftale laba ursului, una păreche solniți acestea s'au venit în partea me și a soțului mieu Elisaveta și a fiicilor noastre Catinca și Zamfira. Două linguri de argint pentru dulceți, 2 păhară de argint pentru dulceți, 2 păhară de argint poleite cu aur pentru rachiu, 3 zarfuri cu filigene pentru cafè, o păreache paftali poleite laba ursului, o farfurie pentru dulceți, o lingură tij cu ace farfurie pentru dulceți, s'au venit în partea fiilor miei făcuți cu răposata Mariia fata lui Toader căpitanu pi cari au să le ia în stăpânire fiicile mele Safta și Eleana.

Alte lucruri di aramă ce sânt înpărțitoare.

O căldari mari de stână ca di 4 veadre, 2 căldări mai mici câti de o vadră una, 1 căldari ca de o cofă de apă tij, 1 căldari mai mică ca de 4 ocă tij, 1 ciaun ca de 3 vedre care iaste la morile di apă în Bularda, 2 tingiri di aramă amândoă cu cozi și

cu capace, 1 tingiri cu capac pentru di făcut dulceţi, 4 tingiri turceşti cu capaci tij, 3 tigăi tij, 1 lighian di alamă tij, 2 lighene de aramă tij însă unul cu capac şi altul hasil, 1 lighian di aramă tij hasil, 2 ibrice de aramă vechi tij, 2 tavale de aramă însă una mai mari şi alta mai mică tij, 2 săhane cu arechii tij, o lingură mare de aramă de străcurat tij

Însă 1 căldari di stână, 1 căldari mai mică di o cofă, 1 altă căldari mai mică di 4 ocă, 1 tingire cu coadă şi cu căpac, 1 tingire de dulceţ tij, 2 tingiri turceşti, 1 tigae, 1 lighin di alamă, 1 lighin di aramâ, 1 ibric di aramă vechiu, 1 tăva, 1 săhan cu torţi, 1 lingură mari de strecurat s'au vinit în partea mea şi a fiicilor meale Catinca şi Zamfira O caldari ca di o cofă de apă, 1 altă căldari ca de o vadră, un ciaun ca de trei veadre, 1 tingire cu coadă şi cu căpac, 2 tingiri turceşti tij, 1 lighian de aramă mare tij, 1 lighin di aramă mare tij, 1 ibric de aramă vechiu, 1 tava tij, 1 săhan cu torţi tij, 2 tigăi tij, 1 lighin di aramă tij, s'au vinit în partea fiilor miei făcuţi cu răposata Mariia fata lui Toader căpitanu; 3 mori însă două de vânt și una de cai care să împărţăsc precum în gios să arată.

Însă 1 moară de vânt cie mai mare s'au dat în partea fiilor miei făcuţi cu răposata Mariia fata lui Toader căpitanu.

1 moară de vânt ce mai mică au rămas în partea me și a soţului mieu Elisavetii şi a fiicilor meli Catinca şi Zamfira.

1 moară de cai tij au rămas în parte me şi a soţului mieu şi a fiicilor mele Catinca şi Zamfira.

1 vad di moară în apa Ichilului undi să numeşte moara lui Jărdan, care să împarte în 3 părţi, două părţi sânt ameale una de baştină şi una de cumpărătură ce am cumpărat-o dela fratele mieu Toderaşcu Jărdan, bez a triia parte, partea fraţine-meu lui Ghiorghiţă Jărdan, care eu la aceia trebuinţă nu am. Iar la doă părţi ce sânt drepte amele, le las tuturor fiilor miei să le împartă drept în 6 părţi, adecă partea întâi să fie a fiiului mieu căpitanu Ioan, parte al doile să fie a fiiului mieu Grigoraş, parte a 3-le să fie a fiicei mele Safta, partea a 4-le să fie a fiicii mele Eleana, partea a 5 să fie a fiicii meli Catinca, partea a [illegible] să fie a fiicii meli Zamfirii şi aşa între dânşii să li să urmează stăpânirea. Aşijderea mai iaste un văducian de moară în valea Dârnovăţului tot pe moşiia Rădenii din gios de pod, unde au fost velniţa, în care

vad iarăş, afară de partea frăţine-meu lui Gheorghiţă, dreaptă partea mea ci să va aleage după împărţala ce au fost întru noi întru fraţi făcută de Vasil Mihnea din poroncă domniască, partea dintr'acel vad să cuvine dreapta ame, iarăş să o aibă înpărţitoari fii miei în 6 părţi, asămenea ca şi la vadul din Ichil.

Un iaz în ValeaPărului eşit cu apă şi cu peşte, care să împarte iarăş în trei părţi, o parti a preutului Chirică Stăvilă, al 2-le parti a fraţăne-mieu lui Gheorghiţă Jărdan, iară al 3-le parte iaste dreaptă ame după cuprindrea scrisorilor de aşăzare ce avem aceşti trii tovarăşi pe acel iaz. Deci pe a treia parte de iaz pe dreaptă partea me iarăş o las înparţitoare fiilor miei în drepte 6 părţi, asemenea ca şi la iazul din Ichil şi din Dârnovăţ. Numai eu şi cucoana cât ne-a lungi dumnezău viiaţa să avem voe a prinde peşte şi raci dintr'acel iaz pentru hrana casii, iar după săvârşirea noastră va rămânea în deplină stăpânirea feciorilor noştri. Şi asăminea să va urma şi la cele lalte vaduri din iazuri din Ichil şi din Dârnovăţ ca dacă să vor ezi şi vor fi lucrătoare cu mori şi cu peşte, iarăşi cât ni-a lungi Dumnezău viiaţa la noi la bătrâni să ni înpărtăşim a ne hrăni dintr'aceale iazuri. Iară după săvârşirea noastră să rămâe în deplină stăpânirea feciorilor şi a featelor noastre.

Pentru moşiia Bularda a blagorodii sale C S. Ioan Sturza cu condract o am cumpărată venitul ei pe 3 ani câte 400 lei pe an, şi banii i-am dat toţi înainte la facerea condractului ce s'au început dela anul 1818 april 23 şi să sfârşaste la anul 1821 april 23. După sama încheată dela anul 1818 mai în 5 cu iscălitura dumisali Sturzăi cătră mine cât şi ame către dumnialui însă din 2280 lei 10 parale ce mi s'au căzut să-mi dea d-lui Sturza mie, din care 2100 lei m'am scăzut pe 6 ani ce am avut să dau d-sali pe venitul moşiei Bularda, însă pe 3 ani câtă 300 lei pe an, şi pe alţi 3 ani câte 400 lei pi an, şi apoi tot au rămas să-mi mai dea d-lui mie 180 lei 10 parale şi la înplinirea vadelii până când iaste să mai ţiiu eu Bularda până la anul 1821, atunci să să ceaie banii la d-lui Sturza ce trec mai mult şi să rămâe în meriia casii meale.

Insă de acum înainte pân la înplinirea vadelii de trii ani cât venit să va lua din moşiia Bularda i din mori fănaţi şi orice pe giumătate să ia fii miei acei făcuţi cu răposata Mariia fata lui Toader căpitanu, iar pe giumătate să rămâie în partea şi a soţului mieu şi a fiicilor meale Catinca şi Zamfira, şi asămenea să să urmează şi la înpărţala ierbii de coasă şi la peştili ce iaste în iazuri.

Bani ce sânt să să scoată dela câtiva locuri.

Lei 1907 sânt bani gata să să scoată dela căpitanu Costandin Ciohoranu și Mariia Miticiasă după zapise de îndatorire ce au dat ei la mâna me, cu îndatorire că-i vor răspundi la sfântul Gheorghie viitor. Insă 1193 lei 20 parale dela căpit. Costandin Ciohoranul după zapis din anul 1820 mart 14. Lei 713 și 20 parale dela Maria Miticiasa tij după zapis Din care 1907 lei cu dobânda lor câte 8 lei la sută pe lună începându-se anul din 1819 mai 14 sănt să să dea dumisali cuconului Săndulache Feodose dela locul de unde s'au înprumutat, după copiia sinetului ci iaste în hârtiile meale, iar ceia lanți bani ce mai ramân sânt drepți ai miei.

Lei 305 parale 20 tij bani gata sănt la Toader Chișcă Văscănescu ot Cucioia cu zapis din anul 1818 dechemvre, ca să-mi dea moșie din Cucioia, iar ne fiind moșie să-mi dea bani cu dobânda și cheltuiala lor după zapis încredințat ce am la mâna me.

Lei 6 parale 20 tij bani gata la căpit. Costandin Ciohoranul care are să mi-i de pentru 5 lei și doă sărjoacă ce am dat eu lui Martin vieriu dela viia ot Cucioia ce am cumpărat-o dela Scurtul și mi-au dat Ciohoranul zapis că-mi va da banii.

Lei 100 tij bani drepți ai miei care i-am dat cu zapis la 4 lăcuitori din satul Cornova ca să tae și să îngroape unui polcovoi vie din viia dela Cogâlnic astă toamnă și primăvara să o leage la hărag după zapis ce au dat la mâna me. Dar numai pentru dobânda banilor să lucrează viia, iar banii capitili să-i dea acum la Florii.

Lei 48 parale 20 tij bani gata, la căpitanu Ioniță Muntean ot Cornova rămași dintru 100 lei din banii depotaților ce-i dădeasăm eu la tricuta lună săptămvre bez 51 lei 20 parale ce i-am luat eu dela d-lui prin mâna căpitanului Ionică.

Lei 126 la Herșcu jidovu din Țuguiu pe un poloboc de vin ci i-am vândut după zapis ce are dat la mâna me cu iscălitura lui că-mi va da banii la sfântu Gheorghie viitor.

Lei 350 la Petrea Botnar ot Bularda pe orânda ce are să-mi dea toți banii la sfântu Gheorghie viitor, după zapis dat la mâna me.

Lei 60 tij la Petrea Botnar pentru o căruță chip de brișcă ce are să-mi dea tij la sfântu Gheorghie după zapis ce are dat la mâna me.

Lei 150 tij la jidovu orindar din Bularda pentru un poloboc

de pelin ci i-am dat supt zapis cu iscălitura lui că-mi va da toți banii la sfântu Gheorghie viitor.

Lei 180 parale 10 bani ci sânt să să ia dela d-lui Ioan Sturza din sama încheiată pentru Bularda dela anul 1818 mai 5

Lei 49 tij mai sânt bani gata la negoțitoriul Gheorghie Meleli din vânzarea unui poloboc de vin ce i-s'au dat la anul 1818 săpt. prin mâna cumnatului său Gheorghieș din mâna căpitanului Ionică Jărdan și di atuncea și până acum nici banii n'au mai dat nici polobocul n'au adus, să să ceae banii și polobocul.

Lei 60 la niște locuitori din satul Dirineu care s'au înplinit dela dânșii zăloage de către zasidatel Vasil Roșca pentru niște mascuri ci mi-au ucis ei în țarină bez 30 lei ce mi-au dat unii dintre dânșii din cari s'au și ertat precum arată scrisoarea zasidatelului.

Lei 3342 parale 20 fac din cari scăzându-să 600 lei cu dobânda lor, câte 1 leu la sută pe lună ce sânt luați de mine supt sinet dela cuconul Săndulachi Feodose dela anul 1819 mai 14, cât și 100 lei ce au să să de pitariului Feodose în pricina zălogiturii moșii lui Todirașcu Jărdan din Rădeni bez 100 lei ce au să dea Gheorghiță Jărdan cu feciorii lui i feciorii lui Luca tij să mai de 100 lei spre înplinirea a 300 lei ce sânt să să de pitarului Feodose, apoi tot mai rămân 2570 lei 30 parale, care au să să înpartă drept în doă și să vine pe giumătate 1285 lei 15 parali. Din care o giumătate să o ia feciorii și featile mele ci sânt făcuți cu răposata soțul mieu Mariia fata lui Toader căpitanul și ei încă să-i înpartă acești bani în drepte 4 părți între dânșii și li să vine de parte câte 321 lei 8 părale.

Iară 1285 lei 15 parale rămân în partea me i a soțului mieu Elisaveta i a fiicilor noastri Catinca și Zamfira, care iarăș au să să deae în drept 4 părți și o a 4 parte partea mea ci să cuprind 321 lei 8 parale de să va întâmpla sfârșitul vieții meale, cu acești bani să mă comânde înpreună și cu alte averi ameale ce sânt rămasă precum arată și mai sus, iară 3 părți dintr'acești bani să-i ia soțul mieu Elisaveta cu fiicile noastre Catinca și Zamfira și să-i aibă în deplină stăpânirea lor.

6 poloboace cu vin dulce ce sânt pline 5 în crama vii dela Ciohârnic și unul în pivniță acasă la Rădeni acesti 6 vasă înplându-să până în doagă să să măsoare cu cotul și câte vedre

vor eşi pe giumătate din suma vedrelor să le ia feciorii miei şi featele mele ci sânt făcuţi cu răposata Mariia fata lui Toader căpitanu, cari vin vânzându-l în bani şi câţi bani vor eşi să-i înpartă întru dânşii în dreapte 4 părţi, iară giumătate din suma vedrilor ce vor eşi la cot să râmâe în partea me i a soţului mieu Elisaveta şi fiicilor noastre Catinca şi Zamfira, care iarăş vânzându-să, banii ce vor eşi să să înpartă în 4 părţi şi o 4 parte, partea mea ci să va veni, iarăş să să întrebuinţăză în cheltuelile pogribanii meale, iară părţile soţului mieu Elisavetei şi a fiicilor noastri să le aibă în deplină stăpânirea lor.

4 poloboace tij di vin însă unul dela Ciohârnic ci iaste ca de vro 10 vedre deşărt şi 3 în pivniţă acasă aici la Rădeni, însă unul cu vin dulce ci să ia dintr'însul vin pentru masă şi altul mare cu pelin ci să ia iarăş dintr'însul vin pentru masă cât şi altul mai mic de 20 vedri ci iaste plin tij cu pelin, aceste 4 vasă vor fi la toată casa noastră de băut la masă peste vară. Şi de să va întâmpla sfârşitul vieţii meale va fi şi pentru pogribanie. Iară apoi şi toate vasăli ce avem căzi ciubeară, poloboace şi orice de cules şi de pus vin într'însile atât ceale vechi cât şi ceale noă ci sânt plătite, să să facă toate să să înpartă în doă părţi adică pe giumătate să ia feciorii şi featele mele făcuţi cu răposata Mariia şi să le întrebuinţăză la vii ci vor veni în partea lor, iară pe giumătate să rămâe în partea mea i a soţului mieu Elisaveta şi a fiicilor noastri Catinca şi Zamfira, şi iarăşi să să întrebuinţăză la vii ce să vor veni în partea noastră. Iară vasăli de curechiu iarăş în giumătate să să înpartă, din cari însă alte vasă ce vor fi la casa me de pus făină sau legumi, sau perji să să înpartă iarăş în giumătati

Pentru doă părechi fiiară de plug, însă doă lati şi doă lungi, acesti fieră iarăş să să înpartă în doă, şi o părechi să o ia fii mei cei făcuţi cu răposata Mariia, iară altă părechi să rămâe în partea me şi a soţului mieu Elisaveta şi a fiicilor noastre Catinca şi Zamfira. Asămenea şi altele, sape i hărleaţă şi topoară şi sfrădele i firişăe, să să înpartă iarăş în giumătati.

Pentru doă testele de cuţite şi cu furculiţă pentru masă, 1 teste să ia feciorii şi fetele făcuţi cu răposata Mariia, iară o teste să rămâe în partea noastră. Asămenea şi pentru sfeşnice de alamă

i de tombac i di madein cu mucurile lor, și o candilă tij di madein iarăș să să deie în giumătate.

Iară vasăli pentru masă i de ciaiu și cafe i farfurii, iarăș să să dea în giumătate. Iară alte mărunțușuri a casăi înpreună și cu casa să rămăe toate în stăpânirea soțului mieu Elisaveta pricum scrie mai sus.

Inpărțala unor lăzi.

2 lăzi a cucoanei Elisavetei dela maică sa 2 lăzi mai mici ce sânt în casă de pus hărtii, 1 șcatulcă noă pentru rochi făcută la Nișcani, 1 besacte tij de pus hărtii făcută la Năpădeni, fac 6 ci s'au vinit în partea noastră.

1 ladă mari noă a Saftei făcută de moscali, 2 lăzi tij a casăi ună mai mari și alta mai mică, 1 scatulcă mai veache cumpărată dela moartea Nastasiei, 1 altă scatulcă tij mai noă di pus hărti făcută la Nișcani, 1 scatulcă noă tij făcută de moscali pentru Safta, face 6 care s'au venit în partea fiilor miei făcuți cu răposata Mariia fata lui Toader capitanu.

Alte lucruri ce mai sânt rămasă dela raposata soțul mieu Mariia și au să să de în partea fiicilor noastre Safta și Eleana, precum în gios arată 2 năfrămiță una pi pânză alta pi hărtie, 3 cămăși de in cusute cu altițe cu fir, 1 rochie cu antireu de atlaz cu flori di fir, 1 benișăl cu fața di panbriu profilurile de nurcă, blana înăuntru de sandral 1 colan de catife negru cu fir și cu platuri cu bălaur închipuit pe dânsul, 2 peșchiruri de obraz în 5 iță, 1 miniștergură de îmbrobodit tij în 5 iță vârstată cu matasă, 1 bărneț de pânză de in cu flori de mătasă cu peteală, 2 cevrele curate, însă una cu fir, iar una cu mătasă, 2 lăviceari cu lați, însă unul cumpărat dela Nastasiia, 3 laviceare neatede, 1 scoarță pentru divan 1 lavicear negru ales care l-au țăsut Safta acum din nou, 1 părechi cercei de argint poleiți cu aur, 2 copce de argint tij 24 fac, însă cu un lăvicer ci iaste acum țăsut din nou, care toate acestea rămân în partea fiicilor meale Safta și Eleana, cari le-au rămas moștenire dela maica sa Mariia și acum li să dau în deplină stăpânirea lor.

Alte lucruri ci li s'au dat acum din nou din casa noastră.

13 coți de alesătură pentru față de perini i de prostiri, 2 cevrele de batistă cusute cu mătasă și umplute cu fir, 2 bărneță

de in cusute cu mătasă, 1 bucce de ştofă cu privasurile de atlas şi dosul de maltin 10 coţi maltin ghiviziu pentru deschisul perinilor, 2 cămeşi cusute gata, însă una de mătasă şi alta de in de aşezat la boccele, 8 peşchiruri de obraz în 5 iţă, 2 masă câte de 9 coţi una tij în 5 iţă, 24 şărvite tij în 5 iţă, 2 cevrele batistă necusută, 4 cevrele tij necusută, i bucce mai mare proastă di cit neagră cu flori cu privasuri di maltin, 2 scoarţă cu lâna pentru divan, bez un lăvicer negru ci l-au ţăsut Safta, care iaste pus mai sus la lucrurile ce au rămas dela maica sa, 1 rochie di marinos ci s'au cumpărat acum pentru Eleana 2 perini mari, 76 fac, care rămân în partea Saftei şi a Elenii ce au să li înpartă întră dânsili drept în doă. 3 rochi tij mai are Safta, însă una de ghermisit şi doă de hasa, 1 caţaveică de catife blănită cu cacom tij a Saftei, 4 fac cari sânt drepti a Saftei.

Alte lucruri ce sânt a soţului mieu Elisavetei date de mine în vremea când au fost mireasă şi altili date de maică sa precum în gios arată.

Lei 90 un left de 6 galbini legat la gât în salbă, lei 60 patru galbini tij daţi de maică sa în salba dela gât, lei 120 în 8 galbini însă cu unii turceşti ci i-am dat eu în vremea când au fost mireasă, 270 lei fac în toată salba dela gât.

1 benişăl chip di şubă de cazimir cu singiap blănită cu gulerul de hulpe, 1 rochie trimăsă de maică sa, 1 giube cu cacom cu faţa de canavaţă, 1 caţaveică cu ghirmisit tij blănită cu cacom, 2 rochii de hase tij, 1 rochie de pambrin tij, 1 rochie de canavaţă tij, din zăstre dela maică sa cusută cu fluturi şi cu mătasă, 2 libadeale una de atlaz şi una de cănăvaţă, 1 rochie de marinos ce s'au cumpărat acum, bez una ce s'au cumpărat tot acum şi Elinii, fac şi lucrurile cucoanii Elisavetii, date de mine şi de maică sa Zamfira.

In casa noastră au mai fost şi alte averi care să vor arăta toate mai gios, şi în doă trei rânduri spărgându-ne lada s'au furat de oare cine, şi poate după vreame să să ivască la cineva, însă

16 galbini olandeji, însă cu unul de doi o salbă întreagă au furat-o din lada din odăiţă, 2 inele de aur, însă unul de rubin şi cu 6 diemanturi şi altul cu 7 diemanturi, tij perite din lada din odăiţă, stricând încuitoarea, 1 păreche cercei de aur şi cu mărgăritar tij perite din lada din odăiţă, 1 părechi mătăni de chilimbar

tij pirite din lada din cămară. 1 inel de aur cu pecetea inimioară tij perit din odăiță, 6 caragroși nemțești tij periți din lada din cămară. 1 păreche paftali de argint poleite cu aur și cu colan de dram tij perite din lada din cămară, 1 chitabi nou din care era să iasă un antereu și o rochie tij au perit din lada din cămară, 1 val de pânză de in cu margini de 30 coți tij au perit din lada din cămară, 3 fesuri bune turcești tij perite din lada din cămară, 3 testemeluri tij perite din lada din cămară, 4 copce de argint tij perite din lada din cămară, 1 antereu de citare bună a capitanului Ionică tij perit din lada din cămară, care s'au găsit la Lupul Simacul și el au dat samă că i-l-au dat o femee Stratona. 2 tăvale de aramă tij perite din cuhne, 2 tingiri însă una cu coadă și una turciască, 45 fac toate lucrurile furate și lipsite din casa noastră.

Toate aceste de sus arătate sânt drepte a casii mele, și după cum am socotit le-am împărțit tuturor urmașilor miei cât și mie. Iară pentru părți de moșie ce am baștină i schimbătură și cumpărătură, eu de pe părinții miei și cumparătură cu zapise și di către mine, adecă în Rădeni pe Cula baștină i schimbătură, danii și cumpărături, i în Cornova tij pi Cula i în Cucioaia pe Ciuluc, iarăș baștină i danii i schimbături i cumpărături, așijderea și în Biliceni în părțile de gios răzășăști iarăș baștină i danii i schimbături și cumpărături, așijderea și la Mândrești pe Ciuluc, fără câte sânt cuprinse în schimb și vânzari cu Vasili Nistor iarăș sânt drepte a meale după scrisori ce am, așăjderea și la Direneu în partea de gios baștină în 4 batrâni i danii și cumpărătură, fără câte am făcut schimb cu Vuluțăștii, asijderea și în Găurenii de sus o cumpărătură dela Vasile Popa, în moșiia Onișcanii baștină i schimbătură după scrisori, așijderea iarăș și în moșiea Nișcanii i Sferja ce sânt pe Bâc iarăș baștină în bătrânul Hanțului pitar, i cumpărătură dela Vasili Durubăț, așijderea și în Săpoteni în părțile de gios răzășăști i în Cornești i Chiștoroga iarăș baștină depe Huhuloc, așijdirea și la Suruceni la ținutu Lăpușnii, iarăș baștină depe Huhuloe și în alte delniți acolo împregiur ci să țin tot de răzășiea Suricenilor, așijdirea iarăș acolo la ținutu Lăpușna mai sânt părți de moșie la Văsăeni i la Vișina de pe Nastasia preuteasa popei Mihalcii fata lui Panăș, așijderea și la Chipriceni i la Bășcani baștină din bătrânul lui Dămiian spatariul și cumpărătură de mine cu zapise, așijderea și la Cuhurești la ținutu Sorocii cât

și în alte moșii acolo înpregiur, după cum arată scrisorile cari mi să trag de baștină depe Ștefan Lozanu părcalab. In toate aceste de sus arătate părți de moșii ci sânt unile cu scrisori și altele fără scrisori pe drepte părțile mele ci să vor aleage să aibă a să înpărtăși feciorii miei și featele mele, atat cii făcuți cu răposata Mariia fata lui Toader Luca căpitanu, cât și doă feate ci sânt făcute cu soțul mieu Elisaveta. Iară moșiile ce au fii miei aici făcuți cu raposata Mariia vor stăpâni numai ei părțile ce au rămasă dela maica lor întraceste moșii, însă

1 în Dirineu, în părțile de sus și în părțile de gios, 1 în Biliceni în părțile de gios răzășești, 1 în Gârdești i în Cozăști i în Boldești, 1 în Nișcani i în Sferja în batrânu Hanțului pitar, 1 în Susleni tij de pe un strămoș Lazăr cu Butcăreștii 1 în Răzeni i Găurenii și în Puhoiu 1 în Malușceni la ținutu Lăpușnii i în Drăsliceni și în Bardar, 1 în Lăureni cumpărătură lui Sandul Postolache hotărâți de spre alți răzăși. 1 în Divicea tij pe Băc, iar cumpărătură lui Sandul Postolache, 1 în Pereni i Pășcani la ținutu Lăpușnii baștină depe Luca, 9 moșii fac depe răposata Mariia fata lui Toader Luca capitan la care au să să împărtășască numai fii miei acești făcuți cu Mariia, fiind moșiile depe maică sa, anumi Ioan i Gligoraș, i Safta și Eleana. Iară fiicile mele Catinca și Zamfira făcute cu Elisaveta vor stăpâni părțile de moșie ce au și iale baștină depe Moiseasă la Chipriceni i la Beești i la Vraja i la Hijdieni i la Mălăești i la Mârzești și la Sirota părțile ce le-au tras din Sirota în Chipriceni la un batrân cu Elinca Mădrăjanca, după cum adeverează scrisorile ce sânt la mâna me.

După toate acestea fiindcă toți feciorii și featele meale sânt încă necăsătoriți și până când milostivul Dumnezău va milui a le slobozi voe să se căsătoriască, și încă unele din feate sânt fără vrâstă și până la vreamea când vor rămânea fiiște care în stare de a-și putea chivernisi ceale ce li s'au venit la înpărțală, pentru aciasta cu plecăciune mă rog dumilor sali visohorodii sali colejschie sov. Ioan Sturza și visocorodii sali colej. asesor Sandul Feodosie să primască de a fi epitropi. Și după săvârșirea mea, întâi toate averile meale să le înpartă întocma fiiște căruia după cuprinderea diatăi, apoi celor ce vor socoti că sânt mai în stare să le dea în stăpânire părțile lor, iară partea ce să va veni soțului mieu Elisavetei și fiicilor noastre Catincăi și Zamfirii cât și partea

mea ci iaste rânduită pentru grijile meale să le dea în purtarea de grijă a cui să va socoti, până vor veni iale la vârstă. Aseamenea în casă să șadă cu toții până să vor însura feciorii și să vor mărita featele ceali mai mari, apoi va rămânea casa cu deplină stăpânire soțului mieu Elisavetei înpreună și a copilelor acelor mai mici. Pâinea ce iaste la casă făcută cu plugul va rămânea a cașii din care vor mânca toți feciorii și featele meale până la însurarea și măritarea lor. Iar voe de a vinde pâine cu bani altora să nu aibă. Asăminea și pentru niște păpușoi i puțin grâu ce au făcut-o capitanul Ionica supt nume că ar fi a lui și ace puțină pâine să-i fie dăruită tot lui numai sisiacul de păpușoi ci iaste între hambare 160 baniți ciocălețā dejma dela Cucioia de astă toamnă ci cu schimb am luat-o dela capitanu Ursache Nădejde, acele baniți să să ia din săsăiacul capitanului Ionică și să să dea în săsăiacul casii. Așijderea și scrisorile a toate moșiile să ste la mâna capitanului Ionică și când vor fi niscaivai învăluiri de giudecăți cu toții despre toate părțile să răspundă la cheltuială fiiește care pe analogul părților ce va avea și asămenea să să urmeză la scoaterea banilor de pe unde sânt.

Iară cela lalt fecior al mieu Gligoraș cu surorile lui Safta și Eleana i soțul mieu Elisaveta cu fiicile sale Catinca și Zamfira să-și ie depe toate srisorile copii încredințate, care să le slujască de a-și pute stapâni părțile ce li-să cuvin și cu cheltuială din rămășița averii mele să fie îndatoriți feciorii miei de a-mi aduce un stâlp de piatră și scriindu-l să-l pue la cap la mormântul mieu.

Și pentru mai adevărată credință înnaintea duhovnicului mieu preutului Gheorghie Stăvilă de aici din sat din Rădeni și înnaintea celor lalți preuți tij de aicea Chirică Stăvilă și Luchian Harghel am iscălit însu-mi cu mâna mea și am rugat și pe numiții preuți de au iscălit înpreună și pe alți oameni cinstiți ce s'au tămplat față.

In Rădeni anul 1820 martie 25 zile.

Dimitrie Jardan vornic de poartă.

Eu preutul Ghiorghie Stavilă duhovnic ot Rădeni m'am întâmplat față. Eu preut Luchian Harghel ot Rădeni m'am tâmplat. Preutul Chirică Stavilă ot satul Rădeni m'am tâmplat. Fiind și eu poftit de dumnialui vornicul am iscălit Ioan Trohin porucic. Asă-

minea fiind poftit și eu am iscălit, Ioan [1]). Poftit fiind și eu am iscălit, Dimitrachi Scurtu vornic de poartă.

Ștefan Liahul m'am întâmplat față.

Diiata aciasta văzându-să și fiind adevărate iscăliturile aceste mai sus, s'au încredințat și de noi Ștefan Chiru. 1820 mart 26.

Mai jos iscălitul Costantin sin postelnicului Vasili Pușcaș, ginerile trecutului din viiață vornicului di portă Dumitru Jărdan, am citit diiata lăsată de părintele nostru di toti avereli sali mișcători și nimișcători și după cuprindire ci iaste am să-mi trag parte, și în putere vechilăcului ce am de la soțul meu Safta am încredințat cu ame iscălitură buna priimire a soțului meu și a me.

Costandin săn postelnicului Vasili Pușcaș iscălesc și din parte soții meli Saftai.

1820 april 21 XXX

Danii.

Adică eu Măriuța fata lui Ioniță Peticul ce au fost fecior lui Toader Peticul giniri lui Vasili Mihuleți di Curleni strănepot Bezrii înpreună cu ficioru mieu Toader i fiică me Irina și cu ginirile meu Ioan Ciobanu din satul Curlenii, și eu Ion Ciobanu înpreună cu soțul meu Irina și cu socră me Măriuța fata lui Ionița Peticul ci au fost ficior lui Toader Peticul și Toader Peticul au fost gineri lui Vasile Mihuleți di Curleni strănepot Bezrii, pentru că am fost înstreinați mai înainti vremi pisti hotară și dila o vremi nem adunat aice în pământul oblastii Basarabii, așăzându-ne la moșiile strămoșilor noștri, și pentrucă alti mai multi neamuri din strămoșul nostru Toader Peticul ci au fost gineri lui Vasile Mihuleți nu au mai rămas vii, astăzi nem sfătuit noi cu toții creștinești și cu cuget curat pentru sufletul moșilor, părinților i strămoșilor noștri am dăruit di anoastră bună voi giumătati de parti din partea strămoșului nostru Toader Peticul ginerile lui Vasile Mihuleți dumisali polcovnicului moldovinesc Simion Strătulat ca să ni fii frati și părtaș înpreună cu noi la toati moșiile pi undi avem di pi Toader Peticul, adică în Curleni, în Chipriceni și în Sărata și la alti or undi moșii să va dovidi că avem di pi pominitul mai sus strămoșul nostru Toader Peticul. Și di astăzi și până în veci să fii

1) Semnătura indescifrabilă.

dumnialui și toți urmașii dumisali drepți stăpânitori în moșiile mai sus arătati, avându-le ca o baștină înpreună cu noi frățăști, protimisindu-să ca un drepț răzăș și frati al nostru a răscumpăra părțile ci să vor fi înstreinat din pominitul mai sus strămoșul nostru Toader Peticul și toati acele părți câti li va răscumpăra cu banii dumisali să fii în veci diplin stapânitoriu atât dumnialui precum și toți urmașii dumnialui și noi cuvânt și pritenții să nu ni rămăi, fiindcă așă voim și primim di anoastră bună voi. Și pentrucă acestă danii am făcut-o di anoastră bună voi ni știind carte am rugat pi dumnialui scriitoriul G. r Gheorghi Leul de neu scris numile și noi am pus degitile în loc di peceti să să criază.

In orașul Chișinăului anul 1820 april 21 zile.

† Eu Măriuța fata lui Ioniță săn Toader Peticul

† Eu Toader fecior Măriuții am dăruit,

† Eu Ion Ciobanu înpreună cu soțu meu Irina am dăruit

† Eu Irina fata Măriuții soț lui Ion Ciobanul am dăruit cu toții de bună voi.

Și eu rugat fiind di iscăliții mai sus am scris și am iscălit și martur

Ghiorghi Popa căpit Leul

Ni-am întâmplat față la facire aceștii hărtii și după cerire iscăliților ci au dat-o aciasta am iscălit și noi de marturi Ioan Botezatu, Iordachi Teodor

La facire aceștii hărtii m'am întâmplat față și după rugăminte iscăliților mai sus am iscălit și eu de martur

C. r. Mândru

G. r. Costantin Terinte martur.

1820 april 28. XXXI.

Adică eu Irina Nuculei dinpreună cu ficiorii anume Tanasă, Luca, Ion și Ghiorghii din satul Ciorăștii dat am adevărată mărturie nostră la mâna maicei starițe din satul Vărzăreștii, precum să să știi. că având tatăl nostru doi meri și un păr la schitul Vărzăreștii i-am dăruit sfântului schit, di sufletele răpăusaților să nu-i superi că sânt drepți anoștri acesta.

1820 april 28. Eu Irina Nuculei, eu Tănasă Luca, eu Luca, eu Ion Luca, eu Gheorghi Luca

1822 mai 3. XXXII.

D i i a t ă.

Fiindcă viaţa omeniască iaste vremelnică şi sfârşitul omului neştiut după poronca ziditoriului a toate, am socotit eu cel mai gios iscălit, ca până sânt întreg la simţire şi mai înnainte de cuprinderea sfârşitului meu să-mi pui la cale toată averea me care dumnezău mi-au dăruit, mişcătoare şi nemişcătoare către clironomii mei cei adivăraţi, cum ari să urmezi după trecirea me din viiaţă, pentru care pre larg mai gios însămnezu: gnomiia bunii voinţii meli. Drept aceia precum însămnez arăt mai întâi că din păcatili meli am avut trii copii, un fiu şi două fiici, din cari fiiul ci l-am avut anumi Iordachi s'au trecut din viiaţă fără moştinitori, precum şi fiica me Caterina ce era măritată după Iordachi Vuluţă, iarăş s'au trecut din viaţă rămăind numai o copilă căräia dacă va trăi iaste îndestulă zăstri ci au rămas cari i-am fost dat mănisa, precum să arată pren izvodul ci iasti di zăstri, diosăbit doă zăci şi patru capiti di epi şi alti lucruri cari sânt dati afară di izvod. Şi am rămas numai cu fiică me Mariia ci o ţine medelniceriul Gligori Racleş, având trii copii, doi ficiori şi o fiică, pentru cari fac hotărâre prin aciastă diiată a me ca toată partea răposatului fiului meu Iordachi di moşăe Băşănii împreună cu aşăzarea ci iaste o fac danii nepoţilor mei Costachi şi Iordachi, fii ginerilui meu medeln. Grigori Racliş ci esti diosăbit di partia sa ci o ave dată zăstre la măritarea fiicii meli Mariea şi rămăne ca în moşiia Băşănii să nu aibă nici un amestic fiică ceia lantă fiicii meli trecuti din viaţă până trăia, cu bună primirea şi a ei şi a ginerilui Vuluţă, i-am dat în locul părţii di moşiia Băşănii ci o ave dată foaia din zăstri, i-am dat altă parte di moşiia Hireşănii, pri cari am cumpărat-o mai în urmă, şi i-am dat şi scrisoari di stăpânirea aceştii părţi. Drept aceia pentru toată zăstrea răposatii fiicii meli câtă prin izvod să arată şi câtă diosăbit este dată rămâne a nepoatii meli Mărioarii dacă va trăi ca să i să dei la măritarea ei, fiind tată-său numai ca un vechil Incă în viiaţă cât au trăit fiică me Ecaterina numitul ginire Iordachi Vuluţă s'au purtat rău deapururea bătând pe fiică mea precum ştiu şi toţi megieşii şi neamurile sale, di cari bătăi căzând la zăcari i-s'au întâmplat şi moartea. Insă eu îl las să dei samă la dumnezău, ne voind să

să facă vreo pritenție Diosăbit mai fac hotărâre și pentru toate lucrurile noastre mișcătoare câte ne vor rămâne după trecirea amândorora din viiață, precum vite, banii și orici altă, ari să fii pentru grijăle noastre, cu care am îndatorit pe ginerile medelniceriul Grigori Racliș și pe fiică me ca să ne facă toate pomenirile cuviincioasă, atât ameli cât și a soțului meu Diosăbit i-am îndatorit pentru să prifacă bisărica di aicea precum va ceri trebuința, dacă mii nu-mi va lungi dumnezău viiața să o pot eu trăind a o prifaci. Iarăș câti lucruri vor prisosi pisti toati grijăli noastri, acele toate rămăind a pomeniților nepoți, Costachi și Iordachi, pentru cari hotărâre ame ci însămnez prin aciastă diiată zic că cini va îndrăzni a strica vre un pont din diiata aciastă, acela să fii niertat la zioa judecății di obștie, întru care m'am iscălit, poftind și pi alti persoani di au iscălit marturi întru aciastă diiată.
Anul 1822 luna mai 3 zile.

Teodor Manoli căpitan za lefegii.

Și eu poftit fiind de dumnialui căpitanul Teodor Manoli am iscălit preotu Neculai. Și eu poftit fiind de dumnialui căpitanul F Manoli preotul Vasili Solonaru. Ștefan Topu fiind față am iscălit și sânt martur.

Și eu fiind poftit de dumnialui căpitanu Toader Manoli, învățându-mă din cuvânt în cuvânt, am scris aciastă diiată și am iscălit gubernschi secretar Grigori Pojoga.

1822 octomvre 2. XXXIII.

Diiată.

Nu va pute ominire a grăi, și nu să va pute sătura ochiul a vidè, și nu să va umple ureche de auz, nici va cuprinde știința a povesti lucrurile lui Dumnezău celi întru înțelepciuni ziditi și acoperiti, fără numai pre cât ace de om slabă firi, să cunoaști că vreme vini, vreme trece, și niam vini niam mergi, ci pământul în veac estă, și de vreme că săngur ziditoriul și adivăratul Dumnezeu au zis zidirii sale și au hotărât, că pământ ești și iarăș în pământ te vei întoarci, dintru cari ti-ai alcătuit, precum și eclisiastul mărturisăști și zici, că la toati esti vremi și la tot lucrul de supt soare și cu cel mai dintăi cuvânt faci începire și încai și

sfârşitul adică vremi-i a naşti şi vremi-i a muri şi cele lanti, socotit-am dară şi eu toati mişcările şi migălelile lumii aceştii şi cunoscând că toati faptili celi de supt soari sănt dişărtari şi prav, fum, şi ca umbra trec, şi ca întro nimică să închei precum prorocul şi înpăratul David zici că o mii di ani înainte ta Doamni, ca zioa de eri cari au trecut, omul ca iarba, zilile lui ca floare câmpului, şi încă şi mai desăvârşit arată, şi întro nimica îl închei şi-l dovideşti, că duh au trecut prentrînsul şi nu-şi va mai cu noaște încă locul său

Aşa dară aflându-mă şi eu în vrâstă de 39 ani şi fiind în celi mai adivărati simţiri omineşti am rânduit prin aciasta cum să să urmezi cu fiiul meu, Ştefănachi Rosit şi cu avere ci am, nemişcătoari şi mişcătoari, prin ponturile mai gios însămnati.

I-i Epitropi asupra fiiului şi a toatii averii mele, las pi dudumnialor colejschi sovetnic Iancul Sturza i colejschi asesor Iordachi Donici fratili meu i Iancu Rusul vărul meu.

II-le. Pi tot anul epitropii să tragă câti trii mii lei adică 3000 lei din venitul averii meli în curgire de şăpti ani, cari sumă de 21000 adică de daozeci şi una mii lei, să o întrebuinţăzi în pomenire sufletului meu pi tot anul câti 3000 lei în curgire a şăpti ani, începându-să aciastă pomeniri dela eşire me din viiaţa aciasta.

III-le. Din ceia lantă parti a venitului ei rămâni din pontul al doile să să scoată cheltuiala pentru învăţătura fiiului meu şi înbrăcăminte i hrana lui pi tot anul, şi ceia ci va mai prisosi să mi facă dumnialor epitropii o bisărică de piatră în satul Tătărăştii, iară neagiungând bani spre gătire bisăricii epitropii vor cumpăra materiialul şi fiul meu, Ştefănachi după ieşire sa de supt epitropii, să o gătiască cu păsuială, fiind şi neapărată trebuinţă a să faci în numitul sat bisărică, şi dorinţa me.

IV-le. Fiul meu Ştefănachi nu va pute eşi de supt epitropiia feţilor mai sus pomeniti nici va pute eşi dela învăţături fără voia epitropilor pără nu va veni în legiuita vrâstă.

V-le. Fiiul meu Ştefănachi Rosit esti deplin clironomul a toatii averii meli mişcătoari şi nemişcătoari, iară întâmplându-să să moară fără legiuiţi clironomi din trupul său, atunce avere me cari esti moşiea Tătărăştii, părţili din Tutoveni i parti din Lunca mari şi altă averi mişcătoari, să să întoarcă la casa fratelui meu Iordachi Donici, şi nu la alţi fraţi. Şi întâmplându-să la facire

aceştii dieţi căti va cinstiti feţi li-am poftit de au adiverit aciasta cu iscăliturile dumilor sali, pe cari eu am învăţat de au scris-o, fiind acesti cuprinsă în aciasta ce de pe urmă a me voinţă o am iscălit cu însuş mâna me. In lipsa gherbovoai s'au scris pi aciasta, iară când să va înfăţoşa la ocârmuire, aceia să-şi tragă venitul pentru gherbovoai.

Rucsandra Donici.

Cniaz Alexandru Matveev Cantacuzino, G. C. Tipaldos (greceşte).

Am scris eu aciasta cu învăţul verii Rocsandrii Donici fiind în întregi şi adivărati simţiri omineşti: Jancu Rusul martur, 1822 anul, luna octomvre în 2 zili cărindariul vechiu, în capitala Sacsonii Drezda.

1823 april 22. XXXIV.

Danie.

Care eu mai gios iscalitul dau ficiorului mieu Ivan Volcinschi părţile mele de moşie ce să vor alege din satul Urzavineţi, Cerlina mare din raia în ţinutu Hotinului, spre vecinică stăpânire, ne având nici o supărare de spre fraţi lui şi alte neamuri, ce dumnealui să rămâi singur stăpân în veci vecilor, din a cince parte o a opta parte din satul Stroeştii, aşijdere în ţănutul Hotinului, cu ace adăugire dau feciorului mieu Ivan Volcinschi, ace parte di Stroeştii în vecinică stăpânire, ca la o întâmplare ne întorcând fraţii lui cheltuială de 170 de lei în valută, ce au cheltuit ficiorul mieu Ivan Volcinschi, scoţând parte din Presăcăreni în ţănutul Bucovinii, ci s'au judecat cu dumnialui Ivaniţă Grigorce din Sănăuţi şi cu Mihalachi Biţescul cum şi cu Vasile Crecul din Dolca, până atunce să nu aibă voe nice unul să între în stăpânire acei părţi de moşie din Stroeştii, ce ficiorul mieu Volcinschi să rămâe săngur vecinic stăpân şi pe ace parte de moşie. Şi spre mai bună şi adivărată credinţă iscălesc înainte cinstiţilor martiri cu însuşi iscălitura me.

Gogolina la 22 april c. n. 1823.

+ Manolachi Volcinschi ne ştiind carte am poftit pe alţi de m'au iscălit şi pun degetul pe semnul a svintei cruci.

Gheorghi Volcinschi martor.

Teodor Samson martor.

Şi eu cu zisa dumisali am scris şi ca un martor am iscălit Nicolai Verdeş.

1824 ghenar 13. XXXV.

Diiată.

In numili tatălui și al fiiului și al sfântului duh amin. Eu mai jos iscălitul văzându-mă la slăbiciuni di boală și temându-mă di neștiutul cias al ducerii din aciastă lumi, până am fost întru întregime minții apucând înainte am făcut aciastă diiată pentru celi ci rămân a să înpărți după mini, adică întri mine cu soțul meu Nastasiia întăi toată avere me rămâni asupra soțului meu Nastasiia, dar soțul meu datoari să fii a mă griji după rânduiala creștinească cum să cuvine unui creștin, al 2-le toati acareturile și [1] ci am să rămâi toati a soțului meu, adică viia ci o am lângă a lui Grigoraș Pușcuți din spre Pruna întreagă cu toate celi ce sănt întrînsa a soțului meu rămân al 3-le doă livezi ci am în săliște satului Cobâlca iarăș a soțului meu rămân, al 4-le casili ci le am în satu Cobâlca pi cari împreună cu soțul meu le-am făcut rămân tot a soțului meu, al 5-le stupii câți să află tot a soțului meu rămâni și în scurt casa întreagă și cu toati celi ce sănt întrînsa și înlăuntru ogrăzii rămâni a soțului meu precum și al 3-le livadă ci o avem dispre Rug iarăș a soțului meu rămâni, al 6-le câți bani vor fi gata precum și datorii a soțului meu rămân, și dacă au fi datoriu pe univa cu lejuiți săneturi supt iscălitura me soțul meu esti datoari a răspundi, și după cum mai sus zic toati a soțului meu rămân. După cari diiată ce s'au săvârșit cu bună voința me și înainte și alți oamini buni și cinstiți ari a să păzi întocmai de acum și în veci fără pricinuire de către nimeni, și ori cini în urmă să va scula a strica aciastă diiată să nu-i să ții în samă la orici judicată cirere, și supt blăstămul domnului și sfinților apostoli și a tuturor sfinților lui și pentru mai adivărată credință și statornică pace am iscălit cu mâna me însuș, poftind și pi alți oamini de au iscălit întru aciasta mai jos.

Anul 1824 luna ghenar 13 zili.

Dimitri Gane.

Și eu fiind fața la facire aceștia am iscălit di martur g. r.

Leonti Hodorogia.

Preutul Andronachi Ciornei ot Țigănești am fost fața.

Preutul Ion Carp ot Cobâlca am fost față.

Aciastă diiată fiind făcută în ființa me și fiind în ființa tutu-

1) Loc rupt în original.

ror iscăliților di mai sus iscăliți am întărit și eu
Blagocin preot Andrii Sirghii.
Și eu am scris cu zisa iscălitului de sus în cari întărescu cu-
ame iscălitură.
Andrei Arsănovici.
Căpitanul di mazili ot Ichel
Diiata aciasta fiind supt adivărată iscălitură însuș răposatului
Gane și a insuș marturilor preuți și săcrătariul pentru aciasta să adivirește după cerire lor și de către mine.
Căpitanu di mazili Săchiraș post.
Ocolaș Dănilă Munteanov.
Pentrucă diiata aciasta esti supt adivărati iscăliturile iscăliților întrînsa și încredințarea căpitanului di mazili din ace vreme față viind înnainte me marturii iscăliți și mărturisând că esti adivărată după cerere ce mi-au făcut în temeiul iscăliturilor marturilor s'au încredințat și di către mini.
Anul 1826 iuni în 1 zi
Ocolaș Mugălea.

1824 ghenar 29. XXXVI.

Diiată.

Măcar că întru aciastă viiață vremelnică și dulci și nesățioasă ce văd că o petrec, dar acum văzându-mă în stare bătrânețălor meli am socotit că voi da loc morții, pentru aciastă fac aciastă diiată ci o las la mâna fiului meu Ioan și înpărțătoare întru acestaș chip, însă celi mișcătoari și din celi nemișcătoari întâi moșiia Stârcenii ci o am zăstri dila dumniaei post. Ilinca Vârnăvoaie, cari era stiarpă o înpart întru acestaș chip, o parte fiiului meu Ioan și o parti fiicei meli Catincăi după căsătoria sa, și o parti mii Iar după săvârșire vieții meli atunce va rămâne fiiul meu Ioan și cu fiica me Catinca drept drept în giumătate moșiia. Iar pentru binalele ci li am făcut cu a me cheltuială pi aciastă moșie le rânduesc întru acestaș chip, morile am să le stapânesc eu pănă la săvârșire vieții meli și atunce după săvârșire vieții meli vor întra stăpânitori drept în giumătati fiiul meu Ioan și cu fiica me Catinca iar casăli ci li-am făcut cu ame cheltuială le las fiului meu Ioan fiindcă m'au căutat la stare bătrânețălor mele. Iară pentru dobitoacili ci

să află le împart întru acestaş chip, zăci vaci, opt boi una butcă cu doi cai şi un şal de cincizăci galbini olandezi fiiului meu Ioan, zăci vaci, opt boi una butcă cu doi cai și un inel di diiamant di 18 galbini fiicii meli Catincăi, iar din ţăganii mei cei părinţăşti îi rânduesc întru acestaş chip, pi Ioan ţăganu lui Ionică fiiului meu şi pi Gheorghii fiicii meli Catincăi. Insă după moarte me au să-i iei în stăpânire. Iară pentru Iliana ţăgancă ci m'au slujit şi m'au căutat pără la vârstă di bătrâneţi eu îi ert din robia ţigăniască împreună cu copilul ei Toader şi nimini după moarte me să nu să atângă de dânsa cu cât de puţână supărare. Iar pentru dobitocili câti vor rămâni drepti ali meli, sau pâini sau fânu să să dei în vânzari şi întâi să să scoată grija ce dintâi și zăci sărindari, iar prisosu ci va rămâne din bani să să dei la mână streină ca când va trebui pentru grijăli meli să aibă a cere dila ace mîna străină, dar şi fiiul meu Ioan esti datori a mă căuta și a mă grijă cu toată celi trebuincioasă ca pi un părinte al său ce-i sânt Iar fiica me Smăranda fiind scoasă cu izvod di zăstri mai din nainte din casa me, să nu aibă voe a să atingi de cel mai mic lucru din celi ci las prin aciastă diiată fiilor mei Ioan şi Catinca. Şi cari din fii mei nu vor urma întocmai după cuprindere aceştii diieţi să rămâi ne ertat de mine şi de domnul dumnezău și de toţi sfinţâi părinţi, iar urmând întocmai să fii ertaţi şi de mini şi de domnu.

In Bălţi anul 1824 ghenar 29 zile. Ştefan Isăcescu şătrar.
Aciastă diiată am scris'o eu cu zisa dumisali moşului Ştefan Isăcescu şatrar gubernschi reghistrator Iordachi Isăcescu.

1824 iuli 10. XXXVII

D i i a t ă.

Eu Ionu Popa fecior preotului Vasăle din satul Vrăneştii, pără meu fost minte întreagă şi limba slobodă, am arătat de celi ci am dat feciorului meu Gheorghi, soţului mieu Anesii o viie ce o am dreaptă ame am dat-o giumătate lui Gheorghi și giumătate soţului meu Anesăii, cât și casa am datu tot lui Gheorghi, cât şi pe maică sa să aibă a o ţâne până la săvârşire ei. Şi soţul meu Anesăi să aibă a mă pomeni pără la trei ani să-mi dei căte giumătate sărindari în toată toamna, iar după săvârşănia babei să aibă vii a o da de pomană de sufletul meu și de a soţului meu Ane-

săi, să aibă a o da cui va voi ea. O văcuţă din iastă vară să o dei de pomană surori mele Bălaşă pentru că şi celi ce săntu ale casăi să rămâi tot a lui Gheorghi, pentrucă sântu de la tatăl său Luca, şi să aibă a mă căuta pără la săvârşire me. La îngropăciuni să aibă a-mi da toate rânduelile după pravilă.

1824 iuli 10. + Eu Ioan Popa am pus degetul; Ierei Timofti Căpăţână am fost faţă la făcutu aceştii dieţi. Şi eu am fost faţă la făcutu aceştii deeţi, Ion dascalu. Chirilă săn Popovici am fost faţă. + Eu Toma Costachi. + Eu Niţă Popa. + Eu starostele Mihălachi + Eu Mateiu Săcrăeriul. + Eu Iordachi Surdul. + Eu Vasăli Pahome + Eu Ionu Ciobotaru Eu Andrieş Dobăsariul m'am întâmplat. + Eu Ion săn Ioniţă Popa. Eu Iordachi Nole m'am întâmplat faţă.
Şi eu am scris cu zăsa lor Nicolai Popa vătav.

1826 ghenar 20. XXXVIII.

D i i a t ă.

Adică eu cel mai jos iscălit cu numele şi cu punere degetului Ioan Damaschin dau aciastă încredinţată diiată ame la mâna fiiului meu Pävalachi, precum să fii ştiut, că eu din păcatile mele am avut cinci feciori parti bărbătiască şi trei parti fimeiască şi pe fiişti cari după rânduială i-am căsătorit şi fiişti căruiai-am dat parti lui din mult din puţin di cât au dat dumnezău, din boi, din vaci, din vii, din livezi şi din toati sămințiile ci am avut. Iară acum fiind la gre neputinţă şi slăbiciuni de bătrâneţi şi neputându-mi câştiga hrana de toate zilele neştiind ce să mai fac pentru că a trăi trăesc şi slăbiciunea mă cuprindi şi ne ştiind ce voi mai ajungi pără la sfârşirea vieţii mele şi ne având cini să mă mai cauti, de a me bună voi m'am dat fiiului meu Păvălachi cu tot comândul meu ci mi-au mai rămas şi mii, adică un her de plug lat, o căldări mari, doao ceauni şi alti aşternuturi. perini di cap, un vătrariu şi mai în scurt toati cihăile casăi, poloboaci putini şi altile ci vor fi în casă, toate le dau, doi mânzaţi, o bucăţăcă de vii cu 300 de tufi şi cu pomii ci sânt în capul vii di la vali, trei nuci şi un cireş, iară unul tot în capul vii di la vali în parti din sus să fii a lui Toader fiindcă ficiorului meu Toader i-am dat parte de vii, 100 di tufi şi acel nuc ci mai sus să arată, diosăbit mai am o livadă ce esti deasupra

satului în deal din parte ce am dat fiiului meu Toader, însă câtă este a me curată să fii tot pentru comândul meu, cât și casa cu locul ei în prejur și acareturile ei ce sânt a meli, un grajdiu în dosul casii, o pihniță tot a casii precum ci cu toati cihăile cele mai sus arătati li-am dat fiiului meu Păvalache, însă casa și cu acareturile și cu locul ei înprejur o dau pentru ca să rădici masa părinților mei cu toate celi trebuincioasă, pentru că eu n'am putut în zilele mele a o da nici părinții mei, și numitul fiiul meu Păvălachi esti datoriu a mă ține și a-mi purta de griji în viață cât voi trăi la toată nevoia și neputința precum și a soțului meu Gafiții cât și după moarte noastră iarăș să ne grijască cu toată rânduiala creștinească. Iar di nu va fi următoriu fiul meu Păvălachi a ne purta griji în viață la toată neputința cât și la moarte noastră să aibă a da samă înainte strașnicului județi cu sufletul și cu trupul, măcar de nu va ajungi din avere me să pui di la dânsul, iară sculându-să vreunii din cielanți ficiori ai mei să strici aciastă diiată a me să nu i-să ții în samă ori la ci judecată va mergi, pentru că ei șau luat fiiști cari parte sa, și aceste sint drepte a meli rămasi pentru chivirnisala vieții mele la neputinți și pentru comândul meu, și pentru adevărata credinți ne știind carti scriindu-mi să numile eu am pus dejitul pi sămnul crucii.

Anul 1826 ghenari 20 zili

+ Eu Ioan Damaschin m'am dat și adeverez.

+ Eu Gafița soț lui Ioan Damaschin am priimit.

La aciastă iată m'am tâmplat față și am iscălit Vasăli Nistor.

Preutul Gheorghe Bivol m'am tâmplat tață.

Dipotat preutul Zamfir Bivol martur.

Și eu am scris aciastă diiată după glăsuirea iscăliților mai sus și am iscălit martor, ponomar Ioan Samoil.

Dila căpitănia di mazili ot Bucovăț.

Iscăliții prin aciasta viind înainte me și arătând că di a lor voi au dat acestă diată la mâna arătatului și cerând s'au încredințat după a lor cerire.

Căpitan de mazăli ot Bucovăț Tănasă

1826 ghenar 21.

Dila Ispràvnicia ținutului Orheiu.

Față viind în prisusfia aceștii isprăvnicii mazălu Ioan Damaschin din satul Cojușna au arătat că diiata aciasta au dat-o cu

bună voia și primirea sa feciorului său Păvălachi Damaschin, pentru aceia și în temeiul încredințării căpitanului di mazăli di Bucovăț Tanas, ca jalobii ci au dat jăluitoriul Damaschin să mărturisăşti di către aciastă isprăvnicie cu iscăliturili cuviincioasă și punirea peceții înpărăteşti, cu aceia însă ca spre ce desăvârşita a ei întărire să să arăti la giudicătoriia politiciască, undi va plăti poşlina cuviincioasă pentru săvârşirea zdelcii

In Chişinău anul 1826 april 8 zăle

Ispravnic Bodescu.

Adeverință

Noi mai gios iscăliții ficiori și feti răposatului Ion Damaschin adiverim cu aciasta la mâna fratelui nostru Pavălachi Damaschin, precum să fii știut că diiata ci au dat o răposatu părintele nostru pominitului nostru frati Păvălachi esti dată cu bună primirea noastră și o priimim și este primită și di noi și nici o pritenție asupra dieții ci au dat-o părintele nostru numitului nostru frati Pavalachi nu avem, iar fratele nostru Toader di noi nu este priimit a strica aceia ci părintele nostru prin diiata sa au hotărât.

1827 april 18 zile

+ Eu Costantin Damaschin adiverez,

+ Eu Prohira adiverez,

+ Eu Climente Sava zăt Ion Damaschin adiverez,

+ Eu Năstasi Damaschin adiverez,

+ Eu Safta fiica lui Ioan Damaschin adiverez,

+ Eu Ștefan zăt Ion Damaschin adiverez,

Și eu am scris cu zisa iscăliților mai sus și am iscălit martor Gheorghe Popa.

1826 iunii 30 XXXIX.

Diiată.

Eu Onuți fiiul răposatului șătrari Toader Vuluți din satul Onășcanii pi Cula ținutul Orheiului, mai înnainte de sfârșitul vieții meli și până a-mi fi mintea întreagă m'am socotit di bună voia me și am dat viia me ci o am în satul Onășcanii în giumătate moșii parte din gios o am dat fiiului meu Iordachi ci îmi iasti drept fiu din păcatili meli cum și parte di moșiia ce mi sa alegi

atât din Onăşcani cum şi di pi la alti locuri di pi părintile meu răposatul şi di pi maică me Irina fiica lui Andrei Coşcodan. Insă viia să o stăpâniască numai singur fiiul meu Iordache, iară la moşiea la toate locurile să aibă şi fiicili meli Catrina şi Ancuţa împărtăşire şi di astăzi înnainte şi în veci să rămâie diplin stăpân ni supărat di nimini fiiul meu, precum şi fiiul meu rămâni datori a mă ţine ca pi un părinte cât voi fi în viiaţă şi după moarte me să mă grijască după cum la lăsà inima. Iară sculându-să fraţii mei sau din niamurile mele vreunul cu vreun protimis ca să strice glăsuire aceştii dieţi în samă să nu să ţie ori la ce loc giudicătoresc va mergi, şi spre încredinţare am iscălit cu condeiul meu înnainte mărturilor ci s'au întâmplat.

Anul 1825 luna iunii 30 zile

Ioan Vuluţă am dat de bună voea me Alestar Drunescul m'am tâmplat faţă la aciastă danii.

† Eu Neculai Vuluţi am fost faţă.

† Eu Lupa soră cu Ioan Vuluţi am fost faţă la facire dieţii aceştiia şi cu bună priimire me am iscălit.

Ştefan Vuluţi am fost faţă.

Preutu Dimitrie Hănbură am fost fată.

† Eu Vasăle Grecul postelnic am fost faţă la cetire dieţii.

Poftit fiind şi eu am scris diiata aciasta cu bunăvoinţa dumisali Ioan Vuluţi şi am şi iscălit Evloghii Vuluţi.

1828 martie 10 XL.

D i i a t ă.

Numai din pildile celi trăste prin cari fiişti ci zi fiişti cari cias şi minunt privilişteşte fiagizimea zililor noastre şi pi cari sfintili scripturi le asemănează cu floarea câmpului, iar ispitile încredinţază a nu fi alta dicât ca o fumegare pe cari umezala o naşti şi văzduhul o prifaci şi o mistueşti. Dar şi după osăbite împregiurări a stării ne sănătăţii ce în tot minuntul îmi înfăţoşază tristele-i încredinţări a sfârşitului vieţii mele, mă văd îndemnat şi datori pâră când mă aflu întru întregimea tuturor sămţurilor mele să păşasc a face punere la cale averii mele mişcătoare şi ne mişcătoare pentru legiuitul meu fiiu Dimitri Hermeziu, ci esti încă

nevrăsnic, și cari averi mișcătoare să cuprinde în condeile mai gios următoare.

Două icoane cu chipul maicii domnului ferecate în argint. O părechi troiță iarăș ferecată în argint. Un potir de argint curat poleit cu aur cu discosul i străchinile, lingurița și sulița care sănt afierosite de mine la biserica din satul meu Negreștii cu hramul adormirii născătoarei de dumnezău unde să să păzască totdeauna spre a nu să schimba sau a lipsi.

Douăzăci și trei părechi cuțite cu furculițele și lingurile lor de argint curat. Două tablale mari tij de argint. Una bocà mari de argint poleită. Un teas mare di argint poleit. Două sfeșnice de argint, o stropitoare tij de argint. O afumătoare. O lingură mari di argint poleită. Doăzăci zarfuri di argint. Cinci farfurioare de argint. Șasă solniță de argint: Șasă păhăruță di vutcă de argint poleite. O stropitoare de ciai polită. O păreche cercei lungi cu diamanturi apa întâi și cu smăranduri mari pila capiti. Un inel cu diamanturi apa întâiu. Un fermuari cu diamanturi mari și cu șasă șiraguri de mărgăritari ce să țin de dânsul. Un inel cu piatră zamfir. Două fire mărgăritari ce au fost cercei. Un constandinat de aur. Un inel mare de aur modă vechi. Una părechi pistoali cu tacâmul lor di argint. Șapti pușci vânătorești.

Una mie galbeni olandeji ce sânt cu vecsăl legiuit din anul 1828 fevruar la cumnatul meu Iancu Cogâlniceanu. Una mie nouă sute cincizăci lei ci am a lua la sfântul Gheorghie dela posesorul moșii Bursucenii ce am vândut-o de veci răp. post. Ioniță Roșca. Doă mii lei cu dobânda lor de doi ani ce am să eu dela clironomii răpos. post. Roșca, rămași din suma prețului moșii Bursucenii

Banii ci mi să cuvin să eu dela dumnialui logof. Costandin Catargiu după sinet și după socoteala ci să va faci cu dumnialui fiindcă acești bani au fost a răposatei maicii mele lăsați pentru grijile ei și de înpărțeli cu sorumea căminărească Ilena Papafilinoaia și dumnia ei au tras o samă din dobânda și capitili acelor bani de și-au întâmpinat nevoile sale, fiind văduvă cu trii copii. Pentru cari bani sinetul dumisali Catargiului să află la cumnatul aga Ilie Cogâlnicianul ci l-am făcut vechil pentru scotirea lor. Triizăci mii lei ce am să eu dela dumnialui sărdariul Feodor Măcărescul protenturile pi șasă ani pentru zălogul ci i-am dat moșiia me Negreștii și pol Crucеștii de le-au pus la hazne când au luat poștile. Zăci

mii lei ci esti dumnialui sărdariul Măcărescul datori a plăti posesie ci am răspuns pi tot anul haznelii pentru moşiile mele Negreştii şi pol Cruceşti, cari bani au să să socotiască după cursul cu cari s'au dat di cătră mine haznelii, adică 12 lei 20 părale pol mahmudie.

Două şaluri unu dumluc roşu şi un giar negru verdi cu flori mari la capite. O giube cu samuri. Patru anterei, trei de cutnie şi unul giar negru verdi cu firi mari la capiti. O giube cu samuri. Patru anterei, trii de cutnie şi unul de suvae. O butcă balon. O bricică pi răzoari, O căruţă noă rusască legată cu fier şi zugrăvită. O sanie rusască noă. Doă căldări de rachiu cu căpacele şi ţăvile lor. Doă căldări mari pentru casă una de 14 şi alta de 8 cofi di apă. Şapte tingiri cu capacili lor noă. O tavă şi doă tigăi. Un lighian de ras. Doă lighianuri cu ibricile lor di alamă galbină. Un coşări de păpuşoi ca 70 chile şi altul giumătate din care să mănâncă cu oaminii casii.

Vite cai

Patru telegari învăţaţi buni. Patru tretini şi doi pătrari ci să ţin la grajdu. Trei cai de dărvală. Trei epi. Trei străjnici.

Vite albe.

Patru zăci di capite vite cornorate, şi patru sute oi şi doă zăci mascuri.

Suflete robi ţigani.

Grigori vezitiu cu fimeia lui Tudosiia şi patru copii. Alt Grigori vezitiu cu fimeia lui Acsăniia şi un copil. Ioniţă herariu cu fimeia lui Mariia şi patru copii: Niţă herariul cu fimeia lui Catinca şi şesă copii. Ioan Oguşul cibotariu cu fimeia lui Eliana şi un copil. Vasili chilariul văduoi cu doi fii. Andrii sin Vasili cu fimeia ui Mariia. Enachi cu fimeia lui Aniţa ce sânt cumpăraţi dela Canta, cari acești doi să află fugiţi pesti Prut.

Nemişcătoare avere.

Moşiia Negreştii ce esti pi Bâc în ţânutu Orheiului cu sat cu casă boierească, moară în Bâc, şi crâciumă la şleahul de pi Bâc, doăsprezăci pogoane de vie cu crama lor şi cu tot edecul crămii. Pol moşiia Cruceştii steargă pi Cogâlnic tij la ţinutu Orheiului. Casă în Chişinău de cărămidă cu pivniţă de peatră, doă cuhni şi un grajdiu cu toată cheresteaoa de stejar.

Cui sânt datori.

Datorii am a da numai atâta cât vor rămâne după o mică socotială cu dumnialui dvornicul Dimitrie Leondari, și cât vor cuprinde răţătile dela spiţărie lui Şuşnaer.

La toată aciastă avere mai sus arătată în cari să cuprinde și zăstrea răposatei soţii meli Ecaterina, maica fiului meu Dimitrie, di zăstri ci esti faţă, nimic din niamurile mele cele mai aproape, soru mea și cumnaţii mei nu au nici o trebuinţă fiindcă toată esti cumpărată în drepţi banii mei și făcută cu ostinelile mele. Şi pi care avere o las dreaptă clironomie numai legiuitului meu fiiu Dimitrie Hermeziu ce este acum nevârstnic. Iar pentru îngrijărea creştirii lui cu bună educaţie și cu trebuincioasa învăţătură și spre ocârmuire arătatii lui averi de clironomie, am lăsat deplini epitropi pi vitregul meu ci mi-au fost și mie epitrop și m'au crescut din copilărie gramaticul Sotir Lăzărachi și de dumnialui dvorianinul Mihalachi Căţica, ce au primit după rugămintea me aciastă sarcină, cari epitropi după săvârşirea me din viiaţă vor cheltui din arătata avere pentru îngropare și celi după legi griji de 3 zile, de 9 zile, de 40 de zile, la giumătate de an, la un an și la 3 ani, cu cât să va pute mai semplu și fără cea de prisos întindere, și vor plăti datoriile ce după socotială să va vide că au rămas la dumnialui Leondari și la spiţărie și îndată după îngropare să aibă dumnialor epitropii a vinde cu preţul ce vor găsi mai folositori *întâiu* pojăjiia casii dela moșie Negreștii toati măruntăşurile ce nu sânt trecute în această, al doilea arămurile, al treilea echipaşurile și hamurile, toate vitele de cai, al patrulea vitile albe și oile și mascurii, al cincelea pâine ce să va găsi, al şaselea straile mai sus arătati și şaluri, al 7-le armile, al 8-le ţăganii al 9 casele din Chișinău și al zăcilea argintăriile și juvaerurile bez icoanele. Şi din aceşti bani după ce să va socoti cheltuelile îngropării și a pomenirii mele și plata acelor puţâne datorii, apoi ceelantă sumă dumnialor epitropii înpreună cu suma ci va cuprinde venitul moşiilor Negreștii și pol Cruceştii o va da o la loc sigur cu dobândă legiuită precum și acee ce vor scoate din datorii, din cari dobândă vor întâmpina trebuincioasili cheltuele a nevrăsnicului meu clironom pentru învăţătura, hrană și imbrăcămintea sa de fiişti care an și prisosul iaraş îl vor alătura la capital. Binivoind dumnealor ca după o aşa creştere la vremea cuviincioasă să-l de în slujbele politiceşti. Căruia

fiiu al meu averea de clironomie tocmai atuncea să aibă voe dumnialor a o slobozi de supt epitropie, când va fi el în legiuita vârstă și să va purta cinstit și cu bune urmări. Iar când purtările lui din nenorocire sau păcatele mele vor fi răle, apoi hotărăsc până nu să va lăsa din acele și până nu-și va îndrepta înțelepciunea să nu-i sloboadă averea în mână ci să o dei în putere aceștii diieți cu proțănturi în iconomii hotărâtă de pravilele și din acele proțănturi și cu ostinelile lui să să schivernisiască pără când să va statornici. Pe lângă aciastă dumnealor epitropii și mai ales vitregul meu ci-mi esti ca un părinte, că m'au crescut din copilărie și acum Dumnezău au voit a fi ca un părinte și fiului meu, precum și dumnealui dvorianinul Mihail Cațica iubitoriul de omenire să vor sărgui mai întâiu a scoate banii ci-i am pela fețile mai sus arătati și al doilea pentru miia de galbeni ci am dat cumnatului meu Iancu Cogâlniceanul cu vecsăl legiuit. Dacă la înplinirea vadelii de un an nu va plăti, atunce dumnialor să aibă a siguripsi vecselul ori cu ce chip mai înlesnitori, vor siguripsi în Moldavia sau aici în Basarabia unde îmi esti știut că are a lua i moșii întregi și părți di la casa răposatului stolnic Ioan Cheșcu, pentru care urmiază și giudecată la giudecătoria țănutului Orheiu. Intru osăbire urmiază și averea nemișcătoare moșie Negreștii și giumătati de Crucești să află zălog la hazne pusă de dumnialui sărdariul Feodor Măcărescul, carele după zdelca între noi esti datori a o scoate spre a fi slobodă și a răspunde cu averea sa la orice din inpotrivă întâmplare. Deci dacă din nenorocire (de care să feriască dumnezău) să va vinde dela hazne aciastă avere ame, atunci epitropii să să sârguiască cu toate chipurile a descoperi averea dumisali Măcărescul spre îndestularea nevrăsnicului fiiu de toate păgubirile ci s'au pricinuit și să vor mai întâmpla a să mai urma.

Drept aceia pi lângă puțăna clironomie ci las prin aciastă diiată legiuitului meu fiiu Dimitrie, rog pi milostivul dumnezău ca din milele sale celi bogate să-i dăruiască creștire cu norocire ferindu-l de toată năpastuirea și clevetirea și dela mine nevrednicul îi las și îi afierosăsc din tot sufletul și din adâncul inimii meli toată blagosloveniea părintiească spre a pitreci după învățătura sfintii noastre biserici a răsăritului și după povățuirea sfintelor pravile acelor politicești ca să poată fi totdeauna plăcut lui dumnezău și oamenilor amin.

Iar apoi spre a ave aciastă a me diiată deplină putere sa totdeauna și în tot locul am iscălit însuşi cu mâna me și cu punerea peceții mele, poftind și pe alte cinstite fețâ ci s'au întâmplat, de au iscălit de marturi. Asăminea rugând şi pe visocorodiia sa d. predvoditelul dvorianstvii oblastii Basarabii d. statschii sovetnic și cavaler Ioan Boșotă de au întărit după cuviință.

In Chișinău anul 1828 martie 10 zile.

Dvoreanin Mihai Hermeziu (l. p.)

Nadvorni sovetnic Dimitri Rășcanul martur (l. p.). Sfetnicul Curții Ioan Pruncul martur (l. p.), Nadvorni sovetnic Sandul Feodosiu martur (l. p.). Costachi Rusu martur (l. p.). Dvorianin Ioan Botezatu (l. p.). Dvorianin Costachi Botezatu (l. p.). Vasile Crăstea martur (l. p.).

1831 iuni 24 XLI.

Diiată.

Fiindcă sfârșitul nostru nu esti cunoscut și după întâmplari fii din pacatili noastri nu avem carile să clironomisască puțăna avere ci avem și carile după datoria creștiniască în urma sfârșitului vreunuia din noi să purtăm di grijă în celi sufletești, mai vârtos că di neamurile noastri sântem disfăcuți cu totul și nu au înpărtășiri în cât di puțăn la avere noastră, pentru aceia noi în de noi mai gios iscăliții Ioan Constantinovici Stăvilă și Anastasiia Darieva născută Cobăleanu de bună voia noastră în ființa și a altor feți am închiiat unită întri noi alcătuiri precum în gios anumi să cuprinde. Adică toată avere noastră ci să află până astăzi și să va mai adaogi pi vremea viitoare mișcătoari și nemișcătoari, precum casăle din satul Cobâlca cu toati heiurile și înbrăcăminte i celi din lăuntru gospcdărești lucruri strai și altili, doaă pogoani vii cu livadă ci esti către aceli pogoani, doaă livezi cu locul lor și o grădină în sat, părțile di moșii din toati locurile ce am eu Anastasia, adică din Cobâlca din Onești și Cărpinici i alti locuri și 50 matci stupi, doi cai, și doaă vaci cu vițăi și toată altă avere ci să socotești a mea Anastasia după diiata ce urmează întri mini cu cel întâi bărbat al meu Gane. Și osăbit ameli! toate lucruri din casă straili toati, 2 icoane una înbrăcată cu argint, farfurioari cu patru linguriți di argint, candilă di argint, un sipet

legat cu fer, tacămuri a mesii, feri di plug, chercii di fer, sapi şi toati lucrurile gospodăreşti ci am adus în casă, precum şi 4 pogoane vii tij pi moşiia Cobâlca i un loc prins cu îngrăditură ca patru fălci, 2 pogoane vii pi moşiia Ghetilova cu livadă împrejurul ei di tot felul di pomi şi părţi di moşii din Ghetilova, Cobâlca, Ghermăneştii, Dereneu, Bălăneştii i din alti locuri, cum şi 12 boi, 8 vaci, 3 cai cu bricica şi hamuri, una şă i doaă cari di boi cu toati altili ci să socotesc ameli toati. Toate acesti şi ci să vor mai adaogi până la sfârşitul vieţii noastri, cum şi după sfârşitul celui ci întâi din noi va rândui Dumnezău a să întâmpla, să rămăi în vecinica şi neclintita stăpîniri acelui ce din noi Ioan şi Anastasiia vom rămăni în viaţă să-şi înpliniască toati creştineştile datorii cu rânduiala îngropării, a grijii şi a toati pomenirile, ca pentru un ipochimen di rangul nostru rămăind deplin stăpân pe toată mai sus pomenita avere rămasă în veci nesupărat de nimine.

Iară apoi încă în cea de pe urmă la sfârşitul şi a celui rămas, carili dacă nu va ave clironomi să îndatorezi a faci după socotinţa sa danii parte din averi la una din sfintile mănăstiri. Drept aceia încredinţându-să toati documenturile şi hărtii ci să află la casă în sama mea toati ca un deplin stăpân să să cărmuiască după datoriia unui hazain di casă. Şi spre a să păzi în veci aciasta întocmai neschimbat şi fără cât de mică prifacire din parte vreunuia din noi sau oricine altul din neamurile noastri, întărindu-să cu iscăliturile noastri şi a martorilor ci au fost faţă, rugând ca să încredinţezi şi di cătră locurile cuviincioasă după rânduială,

Cănţilăristul Ioan Stăvilă.

Anastasiia Stăvilă născută Cobălean, iară în locul dumisali neştiind carti după cerire ci mi-au făcut am iscălit-o scriind după cerire şi unire amândoror părţilor aciastă diiată pentru cari iscălim de martori.

1831 luna iunii 24 zăli în satul Cobâlca.

Costachi Baltag.

La facirea aceştii dieţi întâmplându-mă şi eu am iscălit.

Collejschi secretari Feodor Druganov

Am fost faţă canţălerist Andrii Donos

Am fost faţă Feodor Tănăsachi, Andrunache Casăian.

1831 iunie 27. XLII.

D i i a t ă

Fiindcă nici îngerilor nu-i ştiut nici noă ci numai lui Dumnezău sfârşitul vieţii noastre, pentru aceia dar păr ce sânt cu minte întreagă, avere me cum pi ace părinţească, cari după zdelcă ci am făcut de împărţală cu sosu-me mi s'au rămas drept a me, las ca moşăia Căpreştii cu toate acareturile ei, cum şi Purcăreştii ce este tot într'un hotar, soţii meli Ilinca fiica lui C. Trohin danie sau că să va mai mărita sau că nu se va mai mărita, iar vitile adică boi, iepile, oile ;să să vândă din cari să va plăti mai întâi datoriile pe unde am şi vecsăli. Şi cât va rămâni să să facă trii părţi, una să iei soru-me, şi una să să dei pi la săraci şi neamuri din cari verile meli Aşanului şi Catincăi şi tuşii Elinuţii şi Despinii, la biserica Hulpii 500 lei cum şi la ceelantă biserică să să înpărţască după analogu a treia parte. Iar care din neamurile meli va cuteza să strice aciastă a me diiată să fie blestemat di Dumnezău şi de toţi sfinţii şi să aibă a da samă înainte straşnicului giudeţ. Moşului Ştefani să să dei una sută doă zăci galbini, ce zice că are să iei încă dila răposatul tatăl mieu, să şadă în casa părinţască ca un bătrân ci esti a casii noastri.

1831 unie 27. Dimitrie Iofce

Iar a treia parte ce am uitat să arăt mai sus să fii pentru grija după datoriea creştinească.

Dimitrie Iofce,

Preotul Nicolae Dănilescu am fost faţă: Dascalu popistaş am fost faţă. Ponomariul Andrei Harea am fost faţă.

1834 fevruarie 4 XLIII.

In numele tatălui şi al fiului şi al sfântului duh amin.

Eu mai gios iscălita soţiea răposatului postelnicel Lupul Silescul, Lupa, simţind slăbiciunea sănătăţii şi bătrâneţea anilor, şi ne ştiind sfârşitul zilelor meli m'am hotărât ca pi vremea viitoare să fac aciastă diiată, şi cu aciasta să arăt ce di pi urmă ame voinţă, legiuiţilor mei clironomi făcuţi cu răposatul meu bărbat Lupu Silescu, cu averea nemişcătoare rămasă după moartea lui, şi cu aciastă mijlocire să curm tot feliul de nemulţumire ce poate a se întâmpla între dânşii.

1-iu Răposatul bărbatul meu postelnicelul Lupu Silescul în viiață fiind încă n'au făcut nici un feli de înpărțală averii noastre între fiii noștri, și pentru aciasta pricină eu după moartea lui am dat întru însoțire trii fiici anoastre anumi 1-iu fiica Stratona după Ieni Sângereanu, al doile Maria după Pavăl Braha, care a lor bărbați în urmă s'au hirotonisit în sanul preoției, iar al treilea fiică Pelaghiia după Vasilii Danilescu, și măcar că la măritarea lor fiiște căreia fiici li și însămnasăm di zăstri din nemișcătoarea noastră averi, adică cei întăi Stratoanii 110 stânjăni pământ din trupul moșii Țipala (ci să zăci și Afumații de Botna) din țânutul Orheiului, cari stânjini di pământ ginerile meu preutul Ilie i-au răscumpărat dila spatariul Manolachi Miclescu cu banii rămași după moartea bărbatului meu. Al doilea fiici Mariei Brahă, răzășia din Foltești, cari despre răsărit să marginește cu părăul Ișnovățul păn la granița pământului cuvinit orașului Chișinău, despre amiază noapte cu moșiia Cheile pi din gios cu Băzdăneștii. Și al treilea Pelaghiei Dănileasca răzășiia din moșiia Puhoiu (ci-i zic și Matosul) și partea ci să tragi din Vasili Modvalu. Iar pentru ca să poată stăpâni în pace fiicile meli și clironomii lor aceli di mine hotărâte lor părți di pământ, acum fiind în întreaga minte și cu buni simțiri, hotărăsc di al doilea cu aciastă a me diiată.

2-le. Fiul meu polcovnicelul moldovenesc Ilii îi hotărăsc toată a patra parte di pământ ci a fost a tatăne său din Cueștii (ci să zice satul Băcioiul) di pi apa Ișnovățului și până în Bâc, asăminea și casa ci să află pi ace parte cu toate heiurile pi lângă dânsa ci să vor găsi în ace casă, pi cari parte datori esti după moartea me a o stăpâni în veci, iar după moartea me este datori a mă îngropa după datoriia creștinească.

3-lea Răzăsiia din Ulmeni ci să află pi Botna megieșită cu moșiia Pojorănii, cari au fost însămnată fiicii meli Ioana ci s'au săvârșit din viiață mai înaintea aceștia, așa precum e au dăruit-o fratelui ei Ilii, apoi pi aceia să rămâie deplin stăpân. Și în sfârșit al 4-le partea din Foltești despre sfințit cari să află în pricină cu dumnialui Costachi Rusu, adică dacă ei ar câștiga-o pi aceia pren forma giudecătorească datori sânt a o înpărți frătăști. Toate aceste arătati di mini să fie sfinte și nestrămutate, 'și cini nu va fi unit cu aciastă ame di pi urmă voință și să vor scula să o strice aciastă diiată, să aibă a da la strașnicul județ a lui Hristos răspuns,

iar cerirea lui să nu fie priimită în rezon nici la un loc de prisudstvie, și aciastă diiată cu toată a ei putere să rămăi sfântă. Și pentrucă este făcută driaptă și fără obijduirea cuiva din clironomii mei, spre încredințarea căreia înnaintea marturilor am scălit.

Anul 1834 luna fevruarie în 4 zile.

Lupa soțiia răposatului postelnicel Lupul Silescu, iar pentru neștiința ei di carte am iscălit-o prin darea mânii, gubernschi reghistrator Emanoil Ganea.

La iscălirea aceștii dieți fiind față am iscălit di martur, colejschi reghistrator Iordachi Lazarov.

Asămine și eu sânt martur gubernschi săcritari Cozma Pavlov.

1837 fevruarie 12 LXIV.

In numile tatălui și a fiiului și a sfântului duh, troiței cei de o fiintă și nedespărțită, fiindcă sfârșitul nimănui nu este știut nici îngerilor fără numai lui Dumnezău unuia, apoi și eu fiind omu muritori neștiindu-mi ciasul sfârșitului mieu, am însămnat întru aciastă în scurt, care rog pe urmașii mei ca întăi să mă erte de ori ce le-aș fi greșit ca să mă erte, și de mine iarăș să fie toți ertați cei ce mi-au făcut bine și cei ce mi-au făcut rău și să urmează cum eu însămnez. Toati sineturile ce le am eu de bani cheltuitori pentru monăstirea Frumușica cu iscăliturile părinților să fii pentru vecinică pomenirea me dacă mă voi duce din viiață, cum și toate mărunte lucruri strai, argintării, icoani să să dei bisericii unde eu mă aflu, una cruce de pristol cu petri va rămâne la mănăstire, un epetrahil bun, una cruce dela răposatul arhimandrit Chiril să să vânză și banii să să dei tot la biserica din Frumușica, care cruce ari lănțug de aur și cu una sută șasă zăci brilianturi și cu diiamanturi, troițele ce sânt înbrăcate cu argint și sânt poleite cu aur să să dei unui nepot al meu de frate Alecsandru spre pomenire și din cele ce vor voi părinții vor da din strai și fratelui mieu preutului Gheorghie Lascar din țănutu Sucevii satu Horodnicenii. Din banii ce să vor afla să să dei îndată zăci sărindari pe la monăstiri câte doao zăci lei sărindariul, iară cialanți banii să fii pentru grijele mele și pentru toate aceste ce vor rămânea la casa maicii domnului să nu le însträineză nimi-

ne. Iară pe mine nevrednicul să mă pui în pomelnicul ctitoresc ca unul ce m'am dat cu totul danii sfintei mănăstiri Frumușica murind întru aciastă sfântă monăstirie. Și spre a fi temelnică aciastă diiată o am scris și o am iscălit cu mâna mea și ca să fie de credință am rugat și pe duhovnicul mieu de o au iscălit.

Așa urmeză nesmintit igumen Venedict (L. P.)

Ieromonah Luchian. Ieromonah Marco, monah Anatole.

Anul 1837 fevruarie 12 mănăstirea Frumoasa.

1840 mai 10. XLV.

Diiată fiiului meu.

Prin aciasta încredințăz către adivăratul meu fiiu Dimitrii Namesnicul ca să fii știut că dorind eu a-l liniști în predmetul părțăi di averi ce ca un părinte cunoscu că i-să cuvine a să înpărtășă și el din osștenelile mele.

Hotărăsc pren aciasta ca numitul meu fii Dimitrii să să înpărtășască la moșiia Boroșănii dela țănutul Sorocii, cumpărată de mine de veci dela boerul din Moldaviea spatarul Andrieș Bașotă i. cu parte frățască di o potrivă cu cielanți copii ai mei parte bărbătească, adică pi vieața me cât și după moarte me să-și primască vinitul părții sale di pământ, trăgându și la cheltuelile ci vor fi pentru ace moșăi iarăș parte dreaptă frățească. Iară după sfârșătul meu va fi în dreptate a întra diplin stăpăn pe partea sa înpreună cu cielanți frați și să stăpăniască în veci din neam în neam cliromicești, fără să aibă atât Dimitrii cât și ciealanți frați ai lui voi a-și înstrăina prin ori ce chip partea sa către vreo altă față străină și a să dezbina unul di altul di la frățasca lor stăpânire și fără a să amesteca la pământul meu măcar vreunul din frați ci iarăș l-am cumpărat în moșăia Tilișovca dela niamul Necurescu, care alcătuește giumătate din tot trupul moșăi Teleșovca țănutul Sorocii, care pământ rămâni în partea fiicilor meli. Asupra acistiea afierosări ci fac eu prin aciasta di bună voi nesălit di nimine fiiului meu Dimitrii rămâne el îndatorit către mine și către copii mei, adică frații săi la toate și am iscălit cu mâna me însuș.

Anul 1840 mai 10 zile.

Sandul Namesnicul

Am fost față și sânt martur colejschi reghistrator Vasilie Barbovschi

Colejschi reghistrator Dimitrie Bantăş

Fiind eu purtător de griji poporului satului Boroşănii şi poftit fiind di dumnialui pomeşcicul Sandul Namesnicul am iscălit la aciasta, ierei Vasilie Ioanov Guverschi.

După cerire şi rugămintea dumisale guberschi reghistrator pameşcicul Sandul Namesnicul am scris aciastă şi di martur am iscălit dvoreaninul Ilii Stepanov Guverschi.

Faţă viind înainte me dumnialui gubernschi reghistrator Sandul Namesnic cu aciasta şi după rugăminte ce mi-au făcut slovesno să încredinţază şi di către mini cu iscălitura şi punere peceţii mele

Anul 1840 mai 25 zile

Inplinitori blagociniei preot Timofti Coropcianu

(L. P.)

1850 dechemvre 15. XLVI.

Diiată.

Dupăce Adamu cel întâi zăditu prin zavistiia diiavolului au călcatu porunca lui Dumnezău apoi toţi noi ni am făcutu muritori din nemuritori, pentru aciasta dar şi Domnul prin sfânta evanghelie zăce privigheşti că nu ştiţi zăoa nici ciasul întru cari fiiul omenescu va veni. Pentru aciasta dar şi ieu robul lui Dumnezău Nicolai săn lui Ivanov Doni paharnicu, temându-mă spre a nu rămâne lucrurile mele şi avere ne pusă la cale până când mă aflu în întregime sănătăţii din mila lui Dumnezău, ca să nu las în urma me prigoniri între urmaşii mei, cărora cu hotărâre le poruncescu a nu să dipărta întru nimica din aceste amele voinţi în gios aratate.

1 Pentru aciasta dar fiindcă toată avere me să cuprinde în întriagă moşiia Drepcăuţii şi părţile din moşiia Zalucea din acestu ţinutu a Hotinului pe apa Prutului, ieste câştigată de mine cu sudorile şi ostenelile mele, din voinţa şi agiutoriul milostivului Dumnezău. Apoi după pravili nu sântu datori a lăsa copiilor miei mai multu de câtu o giumătate din avere aciasta, slobod fiind a întrebuinţa ceia laltă giumătate cum voi voi.

Insă îndemnatu fiind de părintiasca iubire a agiuta pe fiii mei, le las şi ceia lantă giumătate totu spre folosul lor, afară numai de o parte câtu a unuia din copii, cari o propescu şi o

siguripsescu în pământul arătatelor moșii, puindu îndatorire asupra soții meli Elena și asupra fiilor mei Grigori și Feodor, ca din venitul acei părți să să îngrijască câtu vor fi ei în viață, puindu îndatorire și asupra urmașilor lor, spre a-și țăne în bună stare cu toate cele trebuincioase sfănta biserică, care din mila mântuitoriului nostru H. S. și a pre curatii maicii sale m'amu învrednicit a o zădi; a da tot anul în doă vadeli câte zece ruble argintu la doi preoți i un diiaconu și la doi dascali și la doi palamari câte șase ruble argintu (afară de pământu datu de mini după înnalta poroncă) a milui săracii, a agiuta văduve cât va fi cu putință, și să fie pentru iertare păcătosului meu sufletu i a părinților miei și a răposaților miei fii Ioan și Varvara. Iar la șasă fiice a mele anume Safta, Ecaterina, Mariia, Zamfira, Zmaranda și Olga le hotărăscu câte 3000 adică trii mii ruble argintu, bez câte trii sute ruble ce cuprind straile, argintăriile și altile la căsătoriile lor. Deci a acelora care s'au căsătorit până acum și nu li s'au împlinitu summa mai sus însămnată de 3000 să li să împliniască cu vreme și pe încetu, totu din venitu pomenitelor moșii, precum și acelor mai mici fiice ameli Zmaranda și Olga strângându-să banii hotărâți să să dei în dobândă la persoane sigure până la căsătoriia lor spre a nu li să pricinui păgubire. Inplinindu-se dar summile toate de bani, parte fieşte căreia copilă, apoi pomenita moșie Drepcăuții și părțile din moșiia Zaluceni hotărăsc a fi a fiilor miei Grigori și Feodoru în vecinica lor stăpânire, înpărțindu-le în drepte doă părți, cu rămânere în stăpânire lui Feodoru casăle și cu toate cele de prin pregiur heiuri și grădina, ca unui mai micu din fii, în care vor șădè acei mai mici, până la căsătoriia lor, înpreună însă va șădè cu dânșii și soțiia me câtu va fi în viiață, cinstindu-o pomeniții mei fii ca pe driaptă mama lor, purtându-i de grijă cu toată îndestulare celor trebuincioase.

2-le. Așa pomenita me soție Elina precum hotărăscu a fi volnică a șăde cu viețuirea în casăle meli cu toată odihna și îndestulari așa va fi datoare a purta de grijă cu toată părințască dragoste și sărguință pentru creștire și învățătura mai micilor noștri fii; poroncind iarăși pomeniților mei fii ca să viețuiască și să petreacă dinpreună (păn la căsătoriia lor) întru buna unire și iubire întri dânșii, căci cu așa bune purtări nu numai că mai

cu înlesnire îşi vor pute îngrădi şi înlesni interesurile folosurilor-lor, dar vor dobândi şi lauda streinilor.

3-le. Oile şi puţine vite cornatori ce sânt drepte a soţii meli va face cu dânsele cum va voi.

4-le. Pe puţănii ţăgani ci-i amu vor rămâne totu pe lângă casă în parte fiilor miei Grigorii şi Feodor, mai vârtos că după înaltă poroncă urmiază cercetare a dreptaţilor dvorenilor asupra ţiganilor, după care încă nu să ştii cum va rămâni.

5-le. Şi în sfârşitu aceste fiindu dar cele mai de pre urmă nestrămutate voinţi şi dorinţi a sufletului mieu poruncescu soţii mele şi fiilor mei ca să urmeză întocma după săvârşire me la toate cele mai de sus însemnate hotărâri şi aşa diiata aciasta săvărşându-să şi alcătuindu-să însuşi de mini întru toată întregime sămţirilor şi a minţii aflându-mă din mila lui Dumnezău şi scriindu-o cu însuşi mâna me, cari spre a-şi ave putere iei ori unde să va înfăţoşa, m'am iscălit însumi puindu-mi şi pecetea şi rugându şi pe alte cinstite persoani di au iscălitu di marturi.
Anul 1850 dechemvre 15 zile.

Pameşcicul Neculai săn Ivanov Doni paharnicu (L. P.)
Tit. sov. Alecsandru Alexeev (L. P.). Tit. sov. Vasili Tomoleţ (L.P.).

1852 ianuarie 15. XLVII.

In numele Tatălui şi a Fiului şi a sfântului Duh amin.

Datoriu fiind tot muritoriul a-şi aduce aminte de cuvântul Mântuitoriului, că pământ eşti şi în pământ te vei întoarce, şi că nu ştie omul zioa şi ciasul sfârşitului său, şi eu gios iscălitul pomeşcicul şi dvorianin Dimitrie Vasilevici Iamandii grăbăsc încă în zdravăna simţire fiind, a-mi pune la cale toate ale mele ca un om muritoriu ce sânt. Mai întâiu rogu pre înduratul Dumnezeu a-mi erta toate greşalele căte am făcut cu voie sau fără de voie, aşijdere rogu şi pre toţi cei întru Hristos ai mei fraţi a mă erta de ale mele cătră dânşii greşale. Al 2-le aşa precum eu am dela părinţii moştenire a patra parte din moşia Borosenii-vechi, ţinutu Eşii, oblastiia Basarabiei, iar a patra parte din aceaş moşie o am cumpărată de veciu dela fratele meu, posluşnicul Gheorghie Iamandi, ce îşi petrece viiaţa sa la mănăstirea Varlaamschii din Rosia, cu 2000 ruble argint prin cupciia din 5 octomvrii anul 1851 şi întăritor în grajdanschi sud a oblastii Basarabiei tot la acelaş

întorcând cuvântul meu către voi o fii mei vă zăc și eu împreună cu Solomon ascultați o fiilor învățăturile și cuvintele mele aceste să nu le treceți cu videre, căci și eu am fost fiu ascultătoriu tatălui meu și iubit înaintea feței sale, care mă învață și îmi zice să să întăriască cuvântul mieu, în inima ta, păzește poruncile mele și nu le uita.

Vă zăc dar și eu acum ascultați glasul meu, luați aminte la graiurile gurii mele și cuvi tele mele aceste să le tipăriți adâncu în inima voastră, ca să fie voă bine pe pământ și să vă folosăți de rodurile cinstei și a socotinței oamenilor.

Și mai înainte de toate să aveți frica lui Dumnezău în sufletele voastre, cel ce se teme de Dumnezău nu se teme de altul de cât de dânsul, aciastă frică ne oprește de multe fapte răle și necuviință, ne face cinstiți și în socotință de către toți marii și înnainte lui Dumnezău și înnainte oaminilor.

Să iubiți dar pre Domnul Dumnezău, să fiți ascultători sfintelor lui poronci, să fiți credincioși sfintelor lui legi, să fiți cinstitori și cu evlavie către sfintele lui lăcașuri. Cel ce iubește pe Dumnezău este iubit de toți, cel ce cinstește pe Dumnezău este cinstit și socotit de oameni, căci printrânsul și dela dânsul purced și să rânduesc toate.

Pe domnul și stăpânitorul aceștii patrii pre care Dumnezău îl va alege și-l va rândui (socotind că toată stăpânire de sus este dată și rânduită și fiind așa țăne locul lui Dumnezău pre pământ) să vă supuneți lui, să-l ascultați pre dânsul și să-i slujiți cu credință, cel ce să supune stăpânului său șă-l slujăște cu credință căștigă și el asămene ascultare și slujbă cu credință de la cei a sămine lor, la vârstă, la rangul și la neam.

Către cei bătrâni și mai mari să aveți plecăciune fiiască și smerenie, cel ce cinstește pe cei mai bătrâni, este cinstit și de Dumnezău și de oameni.

Celor de opotrivă cu voi și către toți alți oameni să vă arătați cu socotință și cu cinste după stare și rangul fiește căruia, cel ce cinstește pe oamini este și el cinstit de dânșii, cel ce iubește și socotește pe toți este și el iubit și socotit de ceia lanți toți și petrece în liniște și în pace de către toți.

Supușilor și celor din casa voastră să le căutați cu ochi milostivi, adică mai mult de părinte de cât de stăpân, către care să

vă arătaţi mai grabnici la milă, la ertăciune decât la pedeapsă, socotind că sânt şi ei oameni ca şi noi, şi greşesc şi ei înnainte noastră precum şi noi înnainte lui Dumnezău deapurure, şi de-i veţi ertà, iartaţă vă voă, zice Domnul nostru Is. Hr.

Fiţi dar ascultători tatului vostru la cele arătati mai sus, care n'au purces de cât din izvorul părinteştii dragoste.

Deci dar trecând curgire cuvântului dela aceste atâta folositoare pentru voi părinteşti învăţături la cele pentru moştenire vă înştiinţăz că în ce chip am înpărţăt şi am făcut parte fieşte cărue din voi, atât din cele rămasă mie dela părinţi cât şi dintr'altele agonisite, fără să le scriu şi să arăt cu amănuntul aice într'aciastă diiată, vă dau ştire că din parte sa fieşte carile aşa şă-şi aibă după cum îi arată izvodul scris şi iscălit de mine pe numele fieşte cărue. şi vă poroncesc ca să vă mulţămiţi fieşte carile di cele ce i-am rânduit şi i-am dat, căci ca un bun părinte şi iubitoriu de fii am dat şi am înpărţit fieşte cărue după cum am socotit mai cu dreptate. Dar care din fii mei şi fiicile mele nu s'ar mulţumi de parte ce le-am rânduit şi după moarte me vor umbla scornind gălcevi şi or rădica giudecăţi unii înpotriva altora şi înpotriva (adecă) a părinteştii şi bunei mele rândueli, pe unul ca acela cu putere de tată cea dată mie dela Dumnezău îl fac acliros de blagosloveniia me.

Socotit-am dar şi pentru preiubitul meu soţ Catrina, cu care am trăit peste 30 ani, cu care am făcut fii şi fete, care cu cinstită ei viiaţă cinstindu mă, şi cu înţeleapta iconomia ei ocârmuind cele din lăuntru a casii mele şi peste tot căutându-mă la grelile mele boale şi mai ales acum în vreme bătrăneţălor mele, cu mare purtări de grije privighiind lângă mine, a căreia insoţăre şi întovărăşire făcându-mă să sămt o dulce viiaţă înpreună n'am putut să mă fac nemulţumitori şi nerăsplătitor de atâta dragoste şi bunătate ci-au arătat cătră mine şi cătră creştiria copiilor mei, mai ales fiind şi fată de boeri, luându o şi cu zăstre, şi cu orece bani şi rămăind şi strein, toate aceste socotindu-le i-am făcut şi eu o parte dintru amele ce am socotit după izvod iarăş scris şi iscălit di mine, asupra carie parte cu părintească stăpânire poruncesc să nu cutezi vreunul din fii mei, sau din fiicile mele a să atinge sau a da supărare, ce să fie de toate şi întru toate nesupărată.

Catrino iubitul meu soț, asupra fiiului nostru Mihai îți dăm o deplină și părintiască stăpânire atât asupra lui cât și asupra a toată parte ce am rânduit și-ți zăcem de-i vide că te ascultă și să pune în drumul faptei bune, (în drumul, adică a înțelepciunii) și a căii aceia care duce la cinste și la norocire, atunce să aibă voe dela noi a-i da parte ci i-am rânduit. Inpotrivă iar de va purcede pe drumul ce duce la ticăloșie, de care rădicându-mi ochii cătră ceriu mă rog lui Dumnezău ca să ne feriască de aciastă nenorocire, atunce să-l faci acliros nu numai din parte ce i-am rânduit ce încă și de nume de a să numi fiiul nostru încât și de blagosloveniia noastră.

Jancule iubitul meu fiu, ascultare, supunirea și smereniia ta ce cătră mine m'au făcut să nădăjduesc că tu vei fi razăm și sprijinuială familei noastre după moartea me, cu toată părințască dragoste poftesc și-ți cer dela tine să iubești pe iubitul soțul meu Catrina, să-i ții loc de un adevărat iubit fiiu, să-i dai mână de agiutoriu apărându o (adecă) și sprijinindu o în supărările ei, o știi că rămâne străină după moarte me, și nu-i las pe altul mai aproape protectuitor de cât pe tine fiiul meu, așa să aibi blagoslovenia me.

Sa aibi dragoste cătră fratele tău Mihai și fiul nostru cel mai mic, să-i ții loc de tată după moarte me, să-ți fie milă de dânsul ca de un frate și ca de un fiiu.

Mihai fiiul meu, înbrățășându-te cu părințești brață, și rădicându-mi ochii cătră ceriu îți cer deacolo minte și înțelepciune, ca să fie bucurie maicii tale și fraților tăi.

Cătră voi întorcând cuvântul meu, o iubitul meu soț și o iubitul meu fiu Iancule săliță-vă cu dânsul pără este tânăr a-l deprinde la faptă bună, să aveți purtare de griji de tinerețile lui, el este tânăr, tinerețile poate să-l îndemne la multe lucruri netrebnici, săliță-vă a-l îndepărta dela aceste pre cât a fi cu putință, nevoiți-vă a pune în drumul care-l duce la cinste și la norocire. Așa vă rog și așa vă poftesc, și așa să aveți blagosloveniia me.

Vasile Razu vel logofăt.

(copie)
